

Omgevingswet

Ontwerpbeschikking Omgevingsvergunning

Zaaknummer Z2024-00003776
DSO-nummer 20240429 01106
Aanvrager Slagharen Pluimveebedrijf B.V.
Aangevraagde activiteiten Wijziging stalinrichting (stal 5, voormalige stal E) en oprichten pluimveestal (stal 6) voor legkippen met vrije uitloop

Locatie Hoogeveenseweg 12a Slagharen
Datum ontvangst aanvraag 29 april 2024
Datum Ontwerpbeschikking 1 april 2026

BESLUIT OMGEVINGSVERGUNNING

I. Onderwerp

Op 29 april 2024 is een aanvraag voor een omgevingsvergunning ontvangen van Slagharen Pluimvee B.V.. Het betreft het wijzigen van de stalrichting (stal 5, voormalige stal E) en oprichten van een pluimveestal (stal 6) voor legkippen met vrije uitloop. De aanvraag heeft betrekking op Hoogeveenseweg 12a in Slagharen. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z2024-00003776.

De aanvraag heeft betrekking op de volgende activiteit:

- Het exploiteren van een ippc-installatie voor het houden van pluimvee, bedoeld in categorie 6.6 van bijlage I bij de richtlijn industriële emissies (artikel 3.200 lid 1, onder a Besluit activiteiten leefomgeving, Bal) en daaraan verbonden functioneel ondersteunende MBA's.

II. Besluit

Wij besluiten, gezien de overwegingen die zijn opgenomen in deze vergunning en gelet op afdeling 8.5 van het Bkl, afdeling 3.6 van het Bal, artikel 5.1 en artikel 5.43 en afdeling 16.4 van de Ow, hoofdstuk 11 en bijlage V van het Ob, hoofdstuk 2 van het Bkl, hoofdstuk 11 van het Bal, paragraaf 22.3.4.2, 22.3.6.2 en 22.3.6.4 van het Omgevingsplan gemeente Hardenberg en paragraaf 4.6.4 van de Omgevingsverordening provincie Overijssel aan Slagharen Pluimvee B.V. een omgevingsvergunning te verlenen:

- op grond van artikel 3.201 van het Besluit activiteiten leefomgeving (een milieubelastende activiteit) te verlenen voor het exploiteren van een ippc-installatie voor het houden van pluimvee, bedoeld in categorie 6.6 van bijlage I bij de richtlijn industriële emissies. Aan de vergunning zijn voorschriften verbonden.

En tevens:

- dat er op grond van artikel 16.43 van de Omgevingswet (Ow), in samenhang met artikel 11.6 en bijlage V van het Omgevingsbesluit (Ob) geen milieueffectrapport gemaakt hoeft te worden omdat de voorgenomen projectactiviteit niet leidt tot aanzienlijke milieueffecten.

Deze revisievergunning vervangt de eerder verleende vergunning voor deze milieubelastende activiteit:

- Omgevingsvergunning (revisie) d.d. 6 december 2010, kenmerk 2010-245.

En vervalt op het moment dat dit besluit in werking treedt.

En tevens dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van deze vergunning:

- VD_Samenvatting;
- VD_Aanvraag omgevingsvergunning updt;
- VD_Aanmeld Mer Hoogeveenseweg 12a dd 11-3-2026;
- VD_Aanvul MIL toelichting 26-8-2024;
- VD_24-3188 SlagharenPluimvee5 Blad 1;
- VD_24-3188 SlagharenPluimvee5 Blad 2;
- VD_1030-1516 AO Pluimveebedrijf Slagharen B.V. in Slagharen 090824
- VD_Formulier BBT-conclusies Hoogeveenseweg 12a.

III. Ondertekening en verzending

Met vriendelijke groet,
Het college van burgemeester en wethouders van Hardenberg
namens deze:

[Redacted signature]

Teammanager Vergunningen Omgevingsdienst IJsselland

Dit document is digitaal aangemaakt en daarom niet voorzien van een handtekening

Een afschrift van deze ontwerpvergunning is verzonden aan uw adviseur:

- [Redacted name]

RECHTSBESCHERMINGSMIDDELEN

Deze ontwerpbeschikking wordt bekendgemaakt door toezending aan de aanvrager. Daarnaast worden de ontwerpbeschikking en een kennisgeving gepubliceerd op 15 april 2026 in De Toren en op internet op <http://www.officielebekendmakingen.nl>. De aanvraag en de ontwerpbeschikking met de daarbij horende stukken worden op grond van de Algemene wet bestuursrecht met ingang van 16 april 2026 ter inzage gelegd. Inzage is mogelijk tijdens openingstijden bij de Publieksdienst in het gemeentehuis Hardenberg, een afspraak kunt u maken via telefoon 14 0523.

U kunt gedurende zes weken na de start van de ter inzage termijn eventuele, gemotiveerde zienswijzen tegen of adviezen over de ontwerpbeschikking indienen. Ook andere belanghebbenden kunnen dat. In de zienswijzen moet worden aangegeven op welke onderdelen van het ontwerpbesluit de zienswijzen betrekking hebben. Schriftelijke zienswijzen stuurt u aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hardenberg, Postbus 500, 7770 BA Hardenberg. Voor het naar voren brengen van een mondelinge zienswijze kunt u een afspraak maken bij de Omgevingsdienst IJsselland, telefoonnummer 088 525 10 50.

INHOUDSOPGAVE

BESLUIT OMGEVINGSVERGUNNING	2
RECHTSBESCHERMINGSMIDDELEN	3
INHOUDSOPGAVE.....	4
VOORSCHRIFTEN MILIEU.....	8
1 ALGEMENE VOORSCHRIFTEN	8
1.1 TERREIN VAN DE MILIEUBELASTENDE ACTIVITEIT EN TOEGANKELIJKHEID.....	8
1.2 INSTRUCTIES	8
1.3 REGISTRATIE	8
1.4 BEDRIJFSBEËINDIGING.....	9
2 AFVALSTOFFEN	9
2.1 OPSLAG VAN AFVALSTOFFEN	9
3 AGRARISCHE VOORSCHRIFTEN.....	9
3.1 ALGEMEEN.....	8
3.2 HOUDEN VAN DIEREN	9
3.3 HYGIËNEMAATREGELEN DIERENVERBLIJVEN	10
3.4 GEZONDHEID	10
OVERWEGINGEN ALGEMEEN	11
1. PROCEDURELE ASPECTEN	11
1.1. GEGEVENS AANVRAGER	11
1.2. HUIDIGE VERGUNNINGSSITUATIE	11
1.3. VERGUNNINGPLICHT	11
1.4. BEVOEGD GEZAG	11
1.5. COÖRDINATIE.....	10
1.6. BEOORDELING VAN DE AANVRAAG.....	11
1.7. PROCEDURE.....	12

2.	M.E.R-BEOORDELINGSBESLUIT.....	13
2.1.	KENMERKEN VAN HET PROJECT	13
2.2.	LOCATIE VAN HET PROJECT	14
2.3.	SOORT EN KENMERKEN VAN HET POTENTIËLE EFFECT	14
2.4.	MAATREGELEN.....	16
2.5.	CONCLUSIE.....	16
	OVERWEGINGEN MILIEU.....	18
3.	TOETSINGSKADER MILIEU.....	18
3.1.	INLEIDING	18
3.2.	TOETSING AANVRAAG.....	18
3.3.	BESLUIT ACTIVITEITEN LEEFOMGEVING	19
3.4.	ZORGPLICHT	19
4.	AFVALSTOFFEN.....	20
4.1.	AFVALSTOFFEN ALGEMEEN.....	20
5.	WATERBESPARING.....	20
6.	DIERENVERBLIJVEN EN EMISSIE	21
6.1.	DIERAANTALLEN EN (HUISVESTINGS)SYSTEMEN VERGUND	21
6.2.	DIERAANTALLEN EN (HUISVESTINGS)SYSTEMEN AANVRAAG.....	22
6.3.	TOEPASSING (HUISVESTINGS)SYSTEMEN.....	23
7.	BESTE BESCHIKBARE TECHNIEKEN	23
7.1.	IPPC-INSTALLATIE.....	23
7.2.	BBT-DOCUMENTEN.....	23
7.3.	BBT-CONCLUSIES.....	24
8.	AMMONIAKEMISSIE UIT DIERENVERBLIJVEN	28
8.1.	BBT DIERENVERBLIJVEN AMMONIAK.....	28
8.2.	AMMONIAKEMISSIE DIERENVERBLIJVEN.....	30
9.	GEURHINDER UIT DIERENVERBLIJVEN	30

9.1.	TOETSINGSKADER	30
9.2.	TOETSING GEURHINDER	30
9.3.	BEOORDELING DIEREN ZONDER GEUREMISSIEFACTOREN ('VASTE AFSTANDEN').....	31
9.4.	BEOORDELING DIEREN MET GEUREMISSIEFACTOREN.....	31
9.5.	CONCLUSIE GEURHINDER DIERENVERBLIJVEN	31
10.	EMISSIE FIJNSTOF UIT DIERENVERBLIJVEN	31
10.1.	BBT DIERENVERBLIJVEN VOOR FIJNSTOF.....	31
10.2.	LUCHTKWALITEITSEISEN	33
11.	(VOLKS)GEZONDHEID EN VEEHOUDERIJ	34
11.1.	HET TOETSINGSKADER	35
11.2.	DE GEVOLGEN VAN DE AANGEVRAAGDE ACTIVITEITEN	36
11.3.	MAATREGELEN EN VOORZIENINGEN	36
11.4.	BEOORDELING EN CONCLUSIE.....	37
12.	OVERIG AGRARISCH.....	37
12.1.	OPSLAG VASTE MEST	37
13.	AGRARISCH AFVALWATER	37
13.1.	TOETSINGSKADER	37
13.2.	DE GEVOLGEN VAN DE AANGEVRAAGDE ACTIVITEITEN	37
13.3.	MAATREGELEN EN VOORZIENINGEN	38
13.4.	BEOORDELING EN CONCLUSIE.....	38
14.	BODEM	38
14.1.	INLEIDING	38
14.2.	BODEMONDERZOEK	39
14.3.	BODEMBESCHERMENDE VOORZIENING.....	38
14.4.	BESLUIT ACTIVITEITEN LEEFOMGEVING	38
14.5.	BEOORDELING EN CONCLUSIE.....	39
15.	ENERGIE	39

15.1.	ENERGIE RELEVANTE INRICHTINGEN	39
16.	GELUID.....	39
16.1.	TOETSINGSKADER	39
16.2.	BEDRIJSSITUATIE	41
16.3.	BEOORDELINGSPUNTEN	41
16.4.	GELUIDSBELASTING.....	41
16.5.	GELUIDSREDUCERENDE MAATREGELEN (BBT)	41
16.6.	OVERWEGING AKOESTISCHE SITUATIE.....	42
16.7.	OVERWEGING CONTROLEVOORSCHRIFT.....	43
16.8.	MAATWERKVOORSCHRIFTEN.....	42
16.9.	AFWEGING.....	44
17.	ANDERE WETGEVING.....	43
17.1.	EUROPEAN POLLUTANT RELEASE AND TRANSFER REGISTER (E-PRTR)	43
17.2.	ANDERE REGELS EN WETTEN	43
18.	CONCLUSIE	43

Omgevingswet

VOORSCHRIFTEN MILIEU

1 ALGEMENE VOORSCHRIFTEN

1.1 Terrein van de milieubelastende activiteit en toegankelijkheid

1.1.1 Binnen of nabij de installaties mogen geen andere goederen of stoffen worden opgeslagen dan de goederen of stoffen die voor het proces nodig zijn of daardoor zijn verkregen, met uitzondering van brandbestrijdingsmiddelen.

1.2 Instructies

1.2.1 Tijdens het in bedrijf zijn van installaties die in geval van storingen of onregelmatigheden kunnen leiden tot nadelige gevolgen voor het milieu, moet steeds voldoende en kundig personeel aanwezig zijn om te kunnen ingrijpen.

1.2.2 Onderhoudswerkzaamheden, waarvan redelijkerwijs moet worden aangenomen, dat deze buiten de begrenzing van de milieubelastende activiteit nadelige gevolgen voor het milieu kunnen veroorzaken, of dat hiervan in de omgeving meer nadelige gevolgen voor het milieu worden ondervonden dan uit de normale bedrijfsvoering voortvloeit, moeten ten minste vijf dagen voor de aanvang van de uitvoering aan het bevoegd gezag worden gemeld.

1.2.3 Als uit de inhoud van keurings- of inspectierapporten blijkt dat gevaar voor verontreiniging dreigt, moet direct het bevoegd gezag worden geïnformeerd.

1.3 Registratie

1.3.1 Binnen het bedrijf is een exemplaar van deze vergunning (inclusief aanvraag) met bijbehorende voorschriften aanwezig. Verder zijn de volgende documenten aanwezig:

- alle overige geldende omgevingsvergunningen en meldingen;
- de veiligheidsinformatiebladen die behoren bij de binnen de begrenzing van de milieubelastende activiteit aanwezige gevaarlijke stoffen;
- de bewijzen, resultaten en/of bevindingen van de in deze vergunning voorgeschreven inspecties, onderzoeken, keuringen, onderhoud en/of metingen;
- de registratie van het jaarlijks elektriciteit-, water- en gasverbruik. De gegevens moeten naar herkomst (leidingwater en grondwater) worden geregistreerd (in liters)
- het logboek waarin van de ongediertebestrijding per bestrijding de gebruikte middelen en de hoeveelheden zijn bijgehouden. Hierbij moet worden aangegeven of men de ongediertebestrijding zelf heeft uitgevoerd, of dat dit is gedaan door een extern bedrijf.

De documenten, genoemd onder c, d en e, moeten ten minste vijf jaar worden bewaard.

- 1.3.2 Klachten van derden en de actie die door de vergunninghouder is ondernomen om de bron van de klachten te onderzoeken en eventueel weg te nemen, moeten worden geregistreerd.

1.4 Bedrijfsbeëindiging

- 1.4.1 Bij het geheel of gedeeltelijk beëindigen van de activiteiten binnen de milieubelastende activiteit moeten alle aanwezige stoffen en materialen, die uitsluitend aanwezig zijn vanwege de te beëindigen activiteiten, door of namens vergunninghouder op milieu-hygiënisch verantwoorde wijze worden verwijderd.
- 1.4.2 Van het structureel buiten werking stellen van (delen van) installaties en/of beëindigen van (een van de) activiteiten moet het bevoegd gezag zo spoedig mogelijk worden geïnformeerd.
- 1.4.3 Installaties of delen van installaties die structureel buiten werking zijn gesteld en nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben, moeten in overleg met het bevoegd gezag worden verwijderd, tenzij de (delen van de) installaties in een zodanige staat van onderhoud worden gehouden dat de nadelige gevolgen niet kunnen optreden.

2 AFVALSTOFFEN

2.1 Opslag van afvalstoffen

- 2.1.1 De op- en overslag en het transport van afvalstoffen moeten zodanig plaatsvinden dat zich geen afval in of buiten de begrenzing van de milieubelastende activiteit kan verspreiden. Mocht er toch verontreiniging buiten de begrenzing van de milieubelastende activiteit plaatsvinden, dan moeten direct maatregelen worden getroffen om deze verontreiniging te verwijderen.
- 2.1.2 De verpakking van gevaarlijk afval moet zodanig zijn, dat:
- a. niets van de inhoud uit de verpakking kan ontsnappen;
 - b. het materiaal van de verpakking niet door gevaarlijke stoffen kan worden aangetast, dan wel met die gevaarlijke stoffen een reactie kan aangaan dan wel een verbinding kan vormen;
 - c. deze tegen normale behandeling bestand is;
 - d. deze is voorzien van een etiket, waarop de gevaar aspecten van de gevaarlijke stof duidelijk zijn vermeld.
- 2.1.3 Afvalstoffen moeten zodanig gescheiden van elkaar worden opgeslagen dat de verschillende soorten afvalstoffen ten opzichte van elkaar geen reactiviteit kunnen veroorzaken.

3 AGRARISCHE VOORSCHRIFTEN

3.1 Houden van dieren

- 3.1.1 Bij de milieubelastende activiteit mogen ten hoogste de volgende aantallen dieren op het aangegeven huisvestingssysteem, met inbegrip van een aanvullende techniek, aanwezig zijn:

Stal	Diercategorie / huisvestingssysteem en indien van toepassing aanvullende techniek / nummer systeembeschrijving	Aantal dieren
4	Legkippen van 18 weken en ouder, volièrehuisvesting, ten minste 50% rooster met mestband (OW2004.09.V1) en droogtunnel met geperforeerde metalen platen (OW 2007.09.V1)	57.600
5	Legkippen van 18 weken en ouder, volièrehuisvesting, 45–55% roosters en mestbandbeluchting, beluchting ten minste 0,5 m3/uur per dierplaats (OW 2004.10.V1), strooiselschuif (OW 2017.02.V1), warmtewisselaar (OW 2021.01.V1); 32% reductie PM10	32.550
6	Legkippen van 18 weken en ouder, volièrehuisvesting, 30–35% roosters en mestbandbeluchting 0,7 m3/uur per dierplaats (OW 2005.04.V1), Strooiselschuif (OW 2017.02.V1, Strooiselschuif (OW 2017.02.V1), Warmtewisselaar (OW 2021.01.V1); 37% reductie PM10	25.750
6a	Zoogkoeien van 2 jaar en ouder (inclusief ongespeende kalveren)	72
6a	Jongvee jonger dan 2 jaar	15

3.1.2 Stal 4 en stal 5 moeten volledig in werking zijn overeenkomstig deze vergunning alvorens stal 6 en 6a en de langdurige mestopslag 6b in gebruik mogen worden genomen.

3.2 Hygiënemaatregelen dierenverblijven

3.2.1 De vergunninghouder instrueert en informeert bezoekers en (tijdelijk) werkzame personen over de maatregelen en voorzieningen met betrekking tot het toepassen van de diersector-specifieke hygiëne- en preventiemaatregelen (o.a. met aandacht voor reiniging en desinfectie, mestafvoer, plaagdierenbestrijding, etc.).

3.3 Gezondheid

3.3.1 De in het document 'Aanmeldnotitie m.e.r.-beoordeling i.k.v. omgevingsvergunning milieu' aangegeven maatregelen ter preventie en vermindering van de risico's voor de volksgezondheid, moeten blijvend en doelmatig binnen de milieubelastende activiteit zijn toegepast. Van daarvoor vereiste inspecties, registraties en deskundigheid, moeten bewijsstukken binnen de locatie aanwezig zijn.

Omgevingswet

OVERWEGINGEN ALGEMEEN

1. PROCEDURELE ASPECTEN

1.1. Gegevens aanvrager

Op 29 april 2024 is een aanvraag om een omgevingsvergunning als bedoeld in de Omgevingswet (Ow) ontvangen. Het betreft een aanvraag van Slagharen Pluimvee B.V.

1.2. Huidige vergunnings situatie

Voor de milieubelastende activiteiten (MBA 's) is eerder onderstaande vergunning verleend:

Soort	Datum	Kenmerk	Onderwerp
Revisievergunning	6 december 2010	2010-245	Het wijzigen van de bestaande pluimveehouderij.

De hierboven genoemde vergunning is volgens de Invoeringswet Omgevingswet gelijkgesteld aan een omgevingsvergunning voor een MBA voor onbepaalde tijd.

1.3. Vergunningplicht

De aanvraag heeft op basis van afdeling 3.6 van het Bal, in samenhang met regels uit het omgevingsplan, betrekking op de volgende milieubelastende activiteit:

- exploiteren van een ippc-installatie 40.000 stuks pluimvee (artikel 3.201 van het Bal, categorie 6.6 van bijlage I bij de richtlijn industriële emissies).

1.4. Bevoegd gezag

Wij zijn bevoegd gezag om te beslissen op de aanvraag om een omgevingsvergunning. Dit volgt uit artikel 5.8 van de Omgevingswet (Ow).

1.5. Beoordeling van de aanvraag

Na ontvangst van de aanvraag hebben wij deze getoetst op volledigheid. In verband met het ontbreken van een aantal gegevens hebben wij de aanvrager op 24 mei 2024 in de gelegenheid gesteld om voor 1 juli 2024 de aanvraag aan te vullen.

Wij hebben de aanvullende gegevens ontvangen op 28 juni 2024 en 4 juli 2024. Vervolgens hebben wij de aanvraag opnieuw getoetst op volledigheid. Wederom hebben wij de aanvrager op 18 juli 2024 in de gelegenheid gesteld om voor 28 augustus 2024 de aanvraag aan te vullen. Op 27 augustus 2024 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen.

Op 23 oktober 2025 is de aanvraag in verband met actualisatie van Aerius aangepast, zodat geen sprake (meer) is van een toename van depositie op Natura2000 gebieden.

Na ontvangst van de aanvullende gegevens hebben wij de aanvraag opnieuw getoetst op volledigheid. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag met de aanvullende gegevens voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van de gevolgen van de activiteit op de fysieke leefomgeving.

1.6. Procedure

Deze beschikking is voorbereid met de uitgebreide voorbereidingsprocedure als beschreven in paragraaf 16.5.3 van de Ow.

Gelet hierop hebben wij op 13 november 2024 overeenkomstig artikel 16.57 van de Ow van de aanvraag kennisgegeven op internet via www.officielebekendmakingen.nl.

Daarnaast hebben wij op 13 november 2024 van de aanvraag kennisgegeven in De Toren.

2. M.E.R-BEOORDELINGSBESLUIT

Het voorgenomen project valt onder categorie A1 van bijlage V, kolom 3, van het Ob. Omdat de drempelwaarde zoals genoemd in de bijlage V, kolom 2, van het Ob niet wordt overschreden geldt er een m.e.r. beoordelingsplicht. Gelijktijdig met de aanvraag is een aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordelingsplicht ontvangen.

De criteria van bijlage III van de EU-richtlijn zijn:

- de kenmerken van het project;
- de locatie van het project;
- soort en kenmerken van het potentiële effect.

Bij de aanmeldingsnotitie is een beschrijving (kenmerken en geplande maatregelen) gevoegd om aanzienlijke milieueffecten te vermijden of te voorkomen. Hiermee hebben we bij de toetsing rekening gehouden.

Hieronder volgt onze afweging.

2.1. Kenmerken van het project

Bij de kenmerken van het project wordt het volgende in aanmerking genomen:

1. de omvang en het ontwerp van het gehele project;
2. de cumulatie met andere bestaande en/of goedgekeurde projecten;
3. het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, met name land, bodem, water en biodiversiteit;
4. de productie van afvalstoffen;
5. verontreiniging en hinder;
6. het risico van ongevallen en/of rampen die relevant zijn voor het project in kwestie, waaronder rampen die worden veroorzaakt door klimaatverandering, in overeenstemming met wetenschappelijke kennis;
7. de risico's voor de menselijke gezondheid (bijvoorbeeld als gevolg van waterverontreiniging of luchtvervuiling).

2.1.1. Overwegingen

Het project heeft betrekking op het aanpassen van de pluimveehouderij. Er vindt een verschuiving met dieren plaats en er wordt een nieuwe stal gebouwd. Daarnaast zullen 72 zoogkoeien en 15 stuks vrouwelijk jongvee worden gehouden.

Naast de dierenverblijven zijn de bijbehorende voorzieningen en installaties op het bedrijf aanwezig.

In de paragrafen 6.1 en 6.2 van de overwegingen zijn de overzichten opgenomen van de vergunde en aangevraagde dierbezetting met bijbehorende ammoniak-, geur- en fijn stofemissie. Hierin is de ammoniakemissie die wordt toegekend aan de droogtunnel en mestloods niet meegenomen. De feitelijke situatie op het bedrijf komt overeen met de vergunde situatie.

Ten opzichte van de vergunde situatie:

- Neemt de ammoniakemissie af van 8.702,80 naar 7.763,35 kg per jaar;
- Blijft de geuremissie ongewijzigd 39.406 OUE/s;
- Neemt de fijnstofemissie toe van 3.390,08 naar 4.184,73 kilogram PM10 per jaar.

Bij de aanvraag zijn Aeriusberekeningen van de referentiesituatie en van de aangevraagde situatie gevoegd. Hieruit blijkt dat er geen toename van stikstofdepositie op de Natura2000 gebieden is.

Gelet op de situering van het bedrijf in haar omgeving is geen sprake van een significante toename van milieubelasting. In paragraaf 2.3 is hier nader op ingegaan.

2.1.2. Conclusie: kenmerken van het project

Gezien de kenmerken van het project bestaat er geen aanleiding om te beoordelen dat een milieueffectrapport nodig is.

2.2. Locatie van het project

Bij de plaats van het project wordt het volgende in overweging genomen:

1. het bestaande grondgebruik;
2. de relatieve rijkdom aan alsmede de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied;
3. het opnamevermogen van het natuurlijk milieu, waarbij in het bijzonder aandacht voor de volgende typen gebieden: berg- en bosgebieden, reservaten en natuurparken;
4. gebieden die in de wetgeving van lidstaten zijn aangeduid of door die wetgeving worden beschermd; speciale beschermingszones door de lidstaten aangewezen volgens Richtlijn 79/409/EEG (= Vogelrichtlijn) en Richtlijn 92/43/EEG (= Habitatrichtlijn),
5. gebieden waar de milieukwaliteitsnormen al niet worden nagekomen,
6. gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid,
7. landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang.

2.2.1. Overwegingen

Het gaat bij dit criterium niet alleen om het gebied waarin het project is gelegen maar ook om de aangrenzende gebieden. Het gaat hier om gebieden die in meer of mindere mate kwetsbaar zijn voor nieuwe activiteiten. Het project zou van invloed kunnen zijn op de kwetsbaarheid van deze gebieden (bijvoorbeeld waterwingebieden). Het project is echter niet gelegen in de nabijheid van deze gebieden zoals opgenomen in bijlage III van de richtlijn milieubeoordeling projecten. Daarnaast spelen ook geen andere ontwikkelingen in de nabijheid van het project die van invloed zouden kunnen zijn.

De locatie is gelegen in het buitengebied van de gemeente Hardenberg aan de Hoogeveenseweg 12a in Slagharen. De omgeving is voornamelijk agrarisch. Er zijn verspreid liggende agrarische bedrijven en woningen van derden aanwezig.

De dichtstbij gelegen agrarische bedrijfswoning is gelegen aan de Hoogeveenseweg 12 (102 meter ten zuidwesten van het bedrijf). Het dichtstbij gelegen geurvoelig object (Hoogeveenseweg 13) ligt op circa 137 meter ten noordoosten van het bedrijf.

Het bedrijf ligt op een afstand van circa 500 meter ten noorden van de lintbebouwing Geert Migchelsweg in Slagharen.

De bebouwde kom Slagharen bevindt zich op meer dan 1,5 kilometer.

In de directe omgeving van het bedrijf liggen geen (kwetsbare) natuurgebieden. Het Natura 2000-gebied 'Vecht- en Beneden-Reggebied, Mantingerveld en Dwingelerveld liggen op respectievelijk ongeveer 11,8, 12,9 en 17 kilometer van het bedrijf.

In het kader van een Natura 2000-activiteit moet beoordeeld worden wat de voorgenomen bedrijfsactiviteiten voor effect hebben op de in de Natura 2000-gebieden en/of op de aanwezige beschermde plant- en diersoorten. In de aanmeldnotitie is een Aerius verschilberekening opgenomen, waaruit blijkt dat er geen toename van depositie van ammoniak op Natura 2000 gebieden is.

De boven genoemde onderdelen van de locatie van het project zijn voldoende beschreven in de aanmeldnotitie met bijlagen en worden daarom hier niet verder uitgewerkt.

2.2.2. Conclusie plaats van het project

De locatie van het project leidt niet tot aanzienlijke milieueffecten om reden waarvan een milieueffectrapport moet worden opgesteld.

2.3. Soort en kenmerken van het potentiële effect

Bij de soort en kenmerken van het potentiële effect wordt in samenhang met de onder de punten 1 en 2 uiteengezette criteria, het volgende in aanmerking genomen:

1. de orde van grootte en het ruimtelijk bereik van de effecten (bijvoorbeeld geografisch gebied en omvang van de bevolking die getroffen kan worden);
2. de aard van het effect;
3. het grensoverschrijdend karakter van het effect;
4. de waarschijnlijkheid van het effect;
5. de verwachte aanvang, de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect;
6. de cumulatie van effecten van andere bestaande en/of goedgekeurde projecten;
7. de mogelijkheid om de effecten doeltreffend te verminderen.

2.3.1. Overwegingen

Van belang is de ligging ten opzichte van de leefomgeving en de mogelijke (on)omkeerbaarheid van de effecten.

Bij de kenmerken van het project is in het bijzonder in overweging genomen de omvang van het project. Er is met name gelet op de emissie van ammoniak, geur en fijnstof alsmede de maatregelen om deze emissies te beperken c.q. te reduceren. Ook zijn, gelet op de omgeving van het project, de geluid- en (volks)gezondheidsaspecten meegenomen in de overweging.

Ammoniak

Het aspect ammoniak moet worden getoetst aan het gestelde in de Omgevingsverordening Overijssel. Het dichtstbijzijnde zeer kwetsbare gebied ligt op ongeveer 4,1 kilometer van de locatie. Omdat de inrichting niet binnen een zone van 250 meter van een zeer kwetsbaar gebied ligt, vormt de Omgevingsverordening Overijssel geen belemmering voor de verandering van deze inrichting.

- *Emissiegrenswaarden huisvestingssystemen (§ 4.82 Bal)*

In artikel 4.820 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) is aangegeven dat de ammoniakemissie uit huisvestingssystemen niet hoger mag zijn dan de daarvoor geldende maximale emissiewaarde. De wijzigingen vinden plaats binnen de bestaande stallen, waarbij geen sprake is van het oprichten van een nieuw dierenverblijf. Daarnaast wordt een nieuwe stal gebouwd. De aangevraagde situatie voldoet aan het gestelde in paragraaf 4.82 van het Bal.

- *Geur*

De voorgrondbelasting is van belang voor het bepalen van de verwachte hinder omdat uit onderzoek is gebleken dat de geurhinder als gevolg van de voorgrondbelasting hoger is dan als gevolg van de achtergrondbelasting, bij gelijke belastingen. Door middel van het verspreidingsmodel "V-Stacks Gebied" is de cumulatieve geurbelasting van het bedrijf en van de omliggende bedrijven op de geurgevoelige gebouwen in de omgeving berekend. Deze berekeningen maken onderdeel uit van de aanmeldnotitie. Als vuistregel geldt dat de voorgrondbelasting bepalend is voor de hinder als de voorgrondbelasting meer dan de helft van de achtergrondbelasting bedraagt.

Er van uitgaande dat de achtergrondbelasting minder is dan de helft van de voorgrondbelasting, hoeft deze in principe niet te worden meegenomen in de beoordeling hiervan.

Uit de beoordeling van de geurhinder blijkt dat bij de realisatie van het beoogde project ter plaatse van de geurgevoelige gebouwen in de directe omgeving sprake is van een "goede tot extreem slechte milieukwaliteit". In de gewenste situatie is er ten opzichte van de vergunde situatie ter plaatse van alle omliggende woningen geen sprake van een toename (er is sprake van een afname) van de geurbelasting en derhalve geen sprake van een verslechtering van de milieukwaliteit.

Uit de beoordeling van de cumulatieve geurhinder blijkt dat bij de realisatie van het beoogde project (inclusief de geurbijdrage van de omliggende relevante intensieve veehouderijen van

derden) ter plaatse van de geurgevoelige gebouwen in de directe omgeving sprake is van een “matige tot slechte milieukwaliteit”. In de gewenste situatie is er ten opzichte van de vergunde situatie ter plaatse van alle omliggende woningen geen sprake van een toename (afname) van de (cumulatieve) geurbelasting en derhalve geen sprake van een verslechtering van de milieukwaliteit.

- *Fijnstof*

Emissiegrenswaarden PM10

In artikel 4.822 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) zijn emissiegrenswaarden voor PM10 opgenomen. In alle stallen worden verdergaande technieken toegepast.

Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)

Bij het houden van dieren komt fijnstof vrij. Door de verandering van het bedrijf is er een toename van 794.918 gram fijnstof (4.184.993 – 3.390.075).

Cumulatie

De fijnstofemissie bedraagt meer dan 800 kg (en de achtergrondconcentratie van het gebied bedraagt niet meer dan 27µg/m³). Dit betekent dat een cumulatieve fijnstofberekening moet worden opgesteld. Een cumulatieve fijnstofberekening maakt onderdeel uit van de aanmeldnotitie.

De aangevraagde situatie voldoet aan het gestelde in paragraaf 2.2.1 van het Bkl.

- *Geluid*

De wijzigingen op de locatie zullen ook een wijziging van de geluidemissie met zich meebrengen. Een akoestisch rapport maakt onderdeel uit van de aanvraag. Er heeft een beoordeling plaatsgevonden waarbij de belangen van de locatie en de bescherming van de woonomgeving zijn meegenomen.

2.3.2. Conclusie soorten en kenmerken van het potentiële project

Van potentiële aanzienlijke effecten is als gevolg van het voorgenomen project geen sprake. In dit kader dient geen MER te worden gemaakt.

Gelet hierop overwegen wij dat naar aanleiding van de soort en de kenmerken van het potentiële effect kan worden uitgesloten dat het project aanzienlijke milieueffecten kan hebben.

2.4. Maatregelen

Op grond van artikel 11.10 van het Ob is bij de aanmeldingsnotitie een beschrijving gevoegd van de kenmerken van het voorgenomen project en van de geplande maatregelen om aanzienlijke milieueffecten te vermijden of te voorkomen. Het betreft het verminderen van het aantal legkippen in stal 4 van 59.000 naar 57.600 leghennen en het herinrichten van stal 5 en voorzien van een overdekte uitloop. In deze stal worden in plaats van 56.000, 32.550 legkippen gehouden. Er zijn Aeriusberekeningen van de referentiesituatie en van de aangevraagde situatie bij de aanvraag gevoegd. Hieruit blijkt dat er op basis van intern salderen geen toename van stikstofdepositie is op Natura 2000 gebieden.

Wij hebben de kenmerken en maatregelen betrokken bij de toetsing of voor het project een milieueffectrapport moet worden gemaakt. Een beschrijving van de kenmerken en de verplichting tot het uitvoeren van de bedoelde maatregelen en het tijdstip waarop die maatregelen gerealiseerd moeten zijn, wordt als voorschrift aan de vergunning verbonden.

2.5. Conclusie

De voorgenomen projectactiviteit(en) van Slagharen Pluimveebedrijf B.V. leiden niet tot aanzienlijke milieueffecten, die via een milieueffectrapport nader onderzocht moeten worden. De kenmerken van het project, de locatie van het project en de soort en kenmerken van het

potentiële effect zijn voldoende inzichtelijk. Aan de omgevingsvergunning wordt daarom op grond van artikel 11.11 van het Ob een voorschrift verbonden.

Omgevingswet

OVERWEGINGEN MILIEU

3. TOETSINGSKADER MILIEU

3.1. Inleiding

De aanvraag heeft betrekking op een milieubelastende activiteit (MBA) als bedoeld in artikel 3.201 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

Het gaat hier om de volgende MBA('s):

Artikel Bal	MBA	Soort
3.200	Veehouderij	Kernactiviteit
	Opslaan van vaste mest, chompost of dikke fractie	Functioneel ondersteunende activiteit
3.4	Stookinstallatie	Bedrijfstakingen overstijgende activiteit
3.27	Opslaan van gevaarlijke stoffen in verpakking	Bedrijfstakingen overstijgende activiteit

Het betreft een MBA waartoe één of meer IPPC-installaties behoren, zoals genoemd in Bijlage I categorie 6.6 van de Richtlijn industriële emissies (Rie).

Naar aanleiding van de ingediende aanvraag hebben wij besloten, dat wij een revisievergunning voor de gehele MBA verlenen.

Het bedrijf heeft een aanvraag ingediend voor het wijzigen van de bedrijfsvoering. De geactualiseerde BBT-conclusies worden opgenomen in deze vergunning. Er wordt een nieuwe stal gebouwd en er vindt een herverdeling van de legkippen plaats. Daarnaast wordt gestart met het houden van zoogkoeien en vrouwelijk jongvee.

Ten behoeve van een doelmatige uitvoering en handhaving is het nodig om een revisievergunning af te geven.

3.2. Toetsing aanvraag

Bij onze beslissing op de aanvraag hebben wij conform artikel 8.9 van het Bkl beoordeeld of:

- milieuverontreiniging door de activiteit geïntegreerd wordt voorkomen of, wanneer dit niet mogelijk is, beperkt;
- emissies in de lucht, het water en de bodem en het ontstaan van afval door die activiteit worden voorkomen of, wanneer dat niet mogelijk is, beperkt om een hoog niveau van bescherming van het milieu in zijn geheel te bereiken;
- alle passende preventieve maatregelen tegen milieuverontreiniging worden getroffen;
- de voor de activiteit in aanmerking komende beste beschikbare technieken worden toegepast;
- geen significante verontreiniging wordt veroorzaakt;
- energie doelmatig wordt gebruikt;

- maatregelen worden getroffen om ongevallen te voorkomen en de gevolgen daarvan te beperken;
- bij de definitieve beëindiging van activiteiten maatregelen worden getroffen om elk risico van milieuverontreiniging door de activiteit voor het terrein waarop de activiteit werd verricht, te voorkomen of te beperken, als dat nodig om dat terrein weer geschikt te maken voor toekomstig hergebruik;
- het ontstaan van afvalstoffen en afvalwater zo veel mogelijk wordt voorkomen of beperkt en de ontstane afvalstoffen doelmatig worden beheerd.

Zo nodig hebben wij voorschriften die daartoe strekken in de vergunning opgenomen.

In de onderstaande hoofdstukken lichten wij dit nader toe. Wij beperken ons tot die onderdelen van het toetsingskader die ook daadwerkelijk op onze beslissing van invloed (kunnen) zijn.

3.3. Besluit activiteiten leefomgeving

De MBA waarvoor vergunning is aangevraagd, passen binnen de reikwijdte van de aanwijzing van de vergunningplicht.

Daarnaast vinden binnen de locatie MBA's plaats, die buiten de aanwijzing van de vergunningplicht vallen. De specifieke zorgplicht, zoals opgenomen in artikel 2.11 van het Bal, is voor alle genoemde MBA's van toepassing.

Binnen de milieubelastende activiteit vinden de volgende activiteiten plaats die vallen onder de werkingssfeer van de algemene regels van hoofdstuk 4 van het Bal:

- bereiden van drinkwater voor landbouwhuisdieren (paragraaf 4.81 Bal)
- dierenverblijven (paragraaf 4.82 Bal)
- opslaan van vaste mest, champost of dikke fractie (paragraaf 4.83 Bal)
- opslaan van kuilvoer of vaste bijvoedermiddelen (paragraaf 4.84 Bal)
- een mestbehandelingsinstallatie (paragraaf 4.87 Bal)
- opslaan van gevaarlijke stoffen in verpakking (paragraaf 4.98 Bal)

Daarnaast gelden voor de milieubelastende activiteit de volgende paragrafen van afdeling 22.3 van het omgevingsplan (tijdelijk deel omgevingsplan gemeente Hardenberg):

- paragraaf 22.3.4 Geluid;
- paragraaf 22.3.6 Geur;
- paragraaf 22.3.8.2 Lozen van afvloeiend hemelwater dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening;
- paragraaf 22.3.8.3 Lozen van huishoudelijk afvalwater;

3.4. Zorgplicht

Specifieke zorgplicht

Voor milieubelastende activiteiten zoals omschreven in het Bal geldt naast algemene regels of een eventuele vergunningplicht een specifieke zorgplicht.

Deze specifieke zorgplicht staat in artikel 2.11 van het Bal. Hij geldt voor de milieubelastende activiteiten die in hoofdstuk 3 van het Bal zijn aangewezen. Dat betekent dat de specifieke zorgplicht ook geldt voor activiteiten, waarvoor in hoofdstuk 4 en 5 voorschriften zijn opgenomen.

Artikel 2.11 van het Bal bestaat uit twee delen. Het eerste deel verplicht degene die de activiteit verricht om zorg te dragen voor bepaalde milieubelangen. Hoewel de zorgplicht een open norm is en moet blijven, wordt in het tweede deel van het artikel nader geconcretiseerd waaruit die zorgplicht in ieder geval bestaat. Dit geeft een handvat aan degene die de activiteit verricht om de vereiste zorg in te vullen. Het betreft geen uitputtende concretisering.

In het algemeen zal de specifieke zorgplicht niet overtreden worden indien de activiteit op de gebruikelijke manier wordt uitgevoerd. De specifieke zorgplicht verbiedt handelingen waarvan

duidelijk is dat deze niet toegestaan kunnen worden en iedereen zou moeten weten dat ze niet door de beugel kunnen.

Aan deze vergunning zullen geen voorschriften worden verbonden voor activiteiten of aspecten, die reeds voldoende worden gedekt door de specifieke zorgplicht. Daar waar deze volgens ons in een specifiek geval onvoldoende duidelijkheid biedt, is de specifieke zorgplicht nader ingevuld met vergunningvoorschriften. Vergunningvoorschriften zijn ook gesteld als dat verplicht is op grond van paragraaf 8.5.2 van het Bkl. Dit is in de volgende hoofdstukken per milieuaspect uitgewerkt.

4. AFVALSTOFFEN

4.1. Afvalstoffen algemeen

4.1.1. Preventie

Preventie van afval is een van de hoofddoelstellingen van het afvalstoffenbeleid. In deel B2 van het Landelijk Afvalbeheerplan 2017-2029, hierna aangeduid als het LAP, is het beleid uitgewerkt voor afvalpreventie. In Nederland is een separaat afvalpreventieprogramma vastgesteld. De uitwerking van preventie-activiteiten vindt voornamelijk plaats via het programma Van Afval Naar Grondstof (VANG) en is inmiddels voortgezet in de vorm van het Rijks brede programma Circulaire Economie. In de Kamerbrief "Stand van zaken uitwerking CMP1" van 24 juni 2022 is aangekondigd dat de opvolger van het LAP, het Circulair Materialenplan (CMP1), meer informatie zal bevatten over grondstofgebruik en het voorkomen dat een materiaal of product te snel afval wordt en dat het CMP1 meer handvatten zal bieden voor vergunningverleners om die kaders daadwerkelijk toe te passen bij vergunningverlening. Op grond van artikel 8.10 Bkl (vaststelling van de beste beschikbare technieken) en artikel 8.29 Bkl kan het bevoegd gezag voorschriften in omgevingsvergunningen opnemen om invulling te geven aan dit aspect.

In alle bedrijfsprocessen kunnen mogelijkheden bestaan om het ontstaan van afvalstoffen en het - directe of indirecte - gebruik van grondstoffen terug te dringen of de bestaande grondstoffen te vervangen door duurzame alternatieven. Zowel het beperken van de hoeveelheid afvalstoffen als het terugdringen van de hoeveelheid grondstoffen levert direct een financiële besparing op.

Uitgangspunt voor alle bedrijven is dat het ontstaan van afval moet worden voorkomen of beperkt.

Binnen de milieubelastende activiteit ontstaan de volgende afvalstoffen:

- Kadavers;
- Resten reinigings- en ontsmettingsmiddelen;
- Afvalstoffen van huishoudelijke aard.

Gezien de geringe hoeveelheid afval die binnen de locatie vrijkomt concluderen wij dat preventie niet relevant is. Wij hebben daarom in deze vergunning verder geen aandacht besteed aan de preventie van afvalstoffen.

5. WATERBESPARING

5.1.1. Algemeen

De winning van drinkwater kost geld, grondstoffen en energie. Het zuinig gebruik van drinkwater vormt dan ook onderdeel van de oogmerken van de regels over milieubelastende activiteiten (het zuinig gebruik van energie en grondstoffen). Het gebruik van drinkwater als proceswater moet zoveel mogelijk worden beperkt tot die processen waarvoor water van een bepaalde kwaliteit noodzakelijk is. Het gebruik van drinkwater als koelwater bijvoorbeeld moet zoveel mogelijk worden voorkomen.

5.1.2. Grondwater

Voor het onttrekken van grondwater is veelal een vergunning benodigd. Dit is geregeld in afdeling 16.3 van het Bal of de Waterschapsverordening en is een wateractiviteit. Wij mogen daarom in deze vergunning geen eisen stellen aan de winning van grondwater.

Het Bkl verplicht ons echter wel te toetsen of grondstoffen doelmatig worden gebruikt. Ook moet worden voorkomen dat afvalwater ontstaat en als dat niet mogelijk is, moet afvalwater doelmatig worden beheerd.

Binnen de bedrijfsprocessen wordt circa 6.500 m³/jaar grondwater verbruikt. Het grondwater wordt gebruikt voor drinkwater voor de dieren.

Wij zijn daarom van mening dat het in deze situatie niet nodig is om voorschriften met betrekking tot beperking van het grondwaterverbruik in de vergunning op te nemen.

6. DIERENVERBLIJVEN EN EMISSIE

6.1. Dieraantallen en (huisvestings)systemen vergund

In tabel 1 zijn het aantal dieren, de ammoniakemissie (kg NH₃ per jaar), de geuremissie (OU_E/s) en de fijnstofemissie (gram PM₁₀ per jaar) weergegeven op basis van de geldende vergunning. De emissiefactoren zijn per dierplaats. Het maximale aantal te houden dieren is gelijk aan het aantal dierplaatsen.

Tabel 1 geldende vergunning

Stal	Code	Diercategorie / huisvestingssysteem en indien van toepassing aanvullende techniek / nummer systeembeschrijving	Aantal dieren	Ammoniakemissie		Geuremissie		Fijnstofemissie	
				Ammoniak-emissie-factor	Totaal ammoniak	Geur-emissie-factor	Totaal geur	Fijnstof-emissie-factor	Totaal fijnstof
E(=5)	HE2.3.2.1 AP3.2	Legkippen van 18 weken en ouder, volièrehuisvesting, 45–55% roosters en mestbandbeluchting, beluchting ten minste 0,2 m ³ /uur per dierplaats (OW 2004.10.V1) en droogtunnel met geperforeerde metalen platen (OW 2007.09.V1)	56.000	0,055	3.080,0	0,34	19.040	29,25	1.638.000
F(=4)	HE2.3.1 AP3.2	Legkippen van 18 weken en ouder, volièrehuisvesting, ten minste 50% rooster met mestband (OW 2004.09.V1) en droogtunnel met geperforeerde metalen platen (OW 2007.09.V1)	59.900	0,090	5.391,0	0,34	20.366	29,25	1.752.075
		Totaal			8.471,0		39.406		3.390.075

6.2. Dieraantallen en (huisvestings)systemen aanvraag

Het aantal dieren waarvoor vergunning wordt gevraagd, de ammoniakemissie (kg NH₃ per jaar), de geuremissie (OU_E/s) en de fijnstofemissie (gram PM₁₀ per jaar) zijn in tabel 2 weergegeven. De emissiefactoren zijn per dierplaats. Het maximale aantal te houden dieren is gelijk aan het aantal dierplaatsen.

Tabel 2 aangevraagde vergunning

Stal	Code	Diercategorie / huisvestingssysteem en indien van toepassing aanvullende techniek / nummer systeembeschrijving	Aantal dieren	Ammoniakemissie		Geuremissie		Fijnstofemissie	
				Ammoniak-emissie-factor	Totaal ammoniak	Geur-emissie-factor	Totaal geur	Fijnstof-emissie-factor	Totaal fijnstof
4	HE2.3.1 AP3.2	Legkippen van 18 weken en ouder, volièrehuisvesting, ten minste 50% rooster met mestband (OW2004.09.V1) en droogtunnel met geperforeerde metalen platen (OW 2007.09.V1); 55% reductie PM10	57.600	0,090	5.184,00	0,34	19.584	29,25	1.684.800
5	HE2.3.2.2 AP100.2 AP100.4	Legkippen van 18 weken en ouder, volièrehuisvesting, 45–55% roosters en mestbandbeluchting, beluchting ten minste 0,5 m3/uur per dierplaats (OW 2004.10.V1), strooiselschuif (OW 2017.02.V1), warmtewisselaar (OW 2021.01.V1); 32% reductie PM10	32.550	0,0336	1.093,68	0,34	11.067	44,20	1.438.710
6	HE2.3.3 AP100.2 AP100.4	Legkippen van 18 weken en ouder, volièrehuisvesting, 30–35% roosters en mestbandbeluchting 0,7 m3/uur per dierplaats (OW 2005.04.V1), strooiselschuif (OW 2017.02.V1), Warmtewisselaar (OW 2021.01.V1); 37% reductie PM10	25.750	0,02	515,00	0,34	8.755	40,95	1.054.463
6	HA4.100	Zoogkoeien van 2 jaar en ouder (inclusief ongespeende kalveren)	72	4,1	295,2	-	-	86	6.192

6	HA2.100	Jongvee jonger dan 2 jaar	15	4,4	66,00	-		38	570
		Totaal			7.153,88		39.406		4.184.735

6.3. Toepassing (huisvestings)systemen

In alle stallen worden emissiearme huisvestingssystemen en aanvullende technieken toegepast waarbij is verwezen naar een nummer van een systeembeschrijving. De uitvoering van deze emissiearme huisvestingssystemen en aanvullende technieken moet overeenkomen met de beschrijving van dat emissiearme huisvestingssysteem en aanvullende techniek. Dit is opgenomen in artikel 4.5 van de Omgevingsregeling. Artikel 4.817 van het Bal verwijst hiernaar. Op basis van de gegevens bij de aanvraag is vastgesteld welke huisvestingssystemen en aanvullende technieken zijn opgenomen. Deze systemen en technieken zijn vermeld in tabel 2. Voor de berekening van de emissies uit de dierenverblijven kan van de in deze tabel opgenomen emissiefactoren worden uitgegaan.

Doordat artikel 4.817 een rechtstreekse werking heeft zijn voor dit onderdeel geen voorschriften in de vergunning opgenomen.

7. BESTE BESCHIKBARE TECHNIEKEN

In het belang van het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu moeten aan de vergunning voorschriften worden verbonden, die nodig zijn om de nadelige gevolgen die de milieubelastende activiteit voor het milieu kan veroorzaken, te voorkomen of, wanneer dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk – bij voorkeur bij de bron – te beperken en ongedaan te maken. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat bij het uitoefenen van de milieubelastende activiteit ten minste de voor die milieubelastende activiteit in aanmerking komende beste beschikbare technieken (BBT) worden toegepast.

Bij het bepalen van de BBT moet rekening gehouden worden met de BBT-conclusies en informatiedocumenten in bijlage XVIII, onder A, van het Bkl.

7.1. IPPC-installatie

De Europese richtlijn industriële emissies (RIE) geeft milieueisen voor de installaties die genoemd staan in de bij de richtlijn behorende bijlage I. Wanneer een installatie daar genoemd is, spreken we van een IPPC-installatie. Voor veehouderijen vallen de volgende installaties onder de werking van de RIE:

- meer dan 40.000 plaatsen voor pluimvee, of;
- meer dan 2.000 plaatsen voor vleesvarkens (van meer dan 30 kg), of;
- meer dan 750 plaatsen voor zeugen.

De activiteit waarvoor vergunning wordt aangevraagd, heeft betrekking op de realisatie van een installatie met 115.900 dierplaatsen voor pluimvee (legkippen). Hiermee wordt de ondergrenswaarde van 40.000 plaatsen voor pluimvee overschreden waardoor de installatie moet worden aangemerkt als een IPPC-installatie. Het toetsingskader wordt gevormd door de betreffende artikelen van de Omgevingswet waarin de RIE is geïmplementeerd.

7.2. BBT-documenten

Er moet worden voldaan aan de BBT-conclusies voor de hoofdactiviteit en aan andere relevante BBT-conclusies. Op grond van de beoordelingsregels van het Bkl moet voor het bepalen van BBT voor de installaties en processen binnen de milieubelastende activiteit aanvullend een toetsing plaatsvinden aan relevante aangewezen informatiedocumenten. Met betrekking tot het bepalen van BBT bij het toetsen aan de BBT-conclusies bij vergunningverlening moet het bevoegd gezag bij het toetsen aan de BBT-conclusies de actualiteit hiervan nagaan ten aanzien van de ontwikkelingen van BBT die sinds het vaststellen van de BBT-conclusies hebben plaatsgevonden. Bronnen voor ontwikkelingen ten aanzien van BBT zijn onder andere de concepten van herziene BREF's.

Wij hebben rekening gehouden met de volgende BBT-conclusies:

Categorie in bijlage 1 RIE	Belangrijkste BBT-conclusies	Ook van belang zijnde BBT-conclusies / BREF's
6.6 Intensieve pluimvee- of varkenshouderij: a. met meer dan 40 000 plaatsen voor pluimvee; b. met meer dan 2 000 plaatsen voor mestvarkens (van meer dan 30 kg), of; c. met meer dan 750 plaatsen voor zeugen.	BBT conclusies voor intensieve pluimvee- of varkenshouderij	BREF Op- en overslag bulkgoederen (BREF EFS) BREF Energie-efficiëntie

Naast de BBT-conclusies hebben wij rekening gehouden met de volgende in bijlage XVIII van het Bkl aangewezen informatiedocumenten over BBT:

- Bodembescherming; combinaties van voorzieningen en maatregelen (BB-CVM), april 2020;
- Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen 15 (PGS 15): Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen, augustus 2021.

Een verdere beschouwing van de BBT is terug te vinden bij de afzonderlijke toetsing van de relevante milieucomponenten.

In dit hoofdstuk is specifiek ingegaan op de BBT-conclusies.

7.3. BBT-conclusies

7.3.1. BBT-conclusies voor intensieve pluimvee- of varkenshouderij

De BBT-conclusies voor intensieve pluimvee- of varkenshouderij, zoals op 21 februari 2017 gepubliceerd door de Europese Commissie, bevatten de volgende aspecten.

Milieubeheerssystemen

Een milieubeheerssysteem heeft tot doel om de algehele milieuprestaties van de veehouderij te verbeteren. Het gaat dan onder meer om het opstellen van een milieubeleid, de planning, vaststelling en uitvoering van procedures en het controleren van de prestaties en het nemen van corrigerende maatregelen. Dit aspect vertaalt zich in de zin van een verplichte boekhouding, waarin onder meer water- en energieverbruik, hoeveelheid veevoer en de hoeveelheid afval en meststoffen worden bijgehouden.

Hiervoor gelden de registratieverplichtingen voor veevoer en mest op grond van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet, de onderhoudsvoorschriften zoals deze zijn opgenomen in het Bal (huisvestingssystemen en luchtwassystemen) en de registratievoorschriften in deze vergunning en het Bal (dieraantallen, energie, water en afval).

Goede bedrijfspraktijken

Dit aspect vertaalt zich in de ligging van de installatie, noodplannen, voorlichting en opleiding van personeel en het onderhouden van installaties. Hiervoor gelden de voorschriften zoals deze zijn opgenomen in het Bal (voor zover dit van toepassing is) en deze vergunning. Daarnaast zijn hiervoor regels opgenomen in de Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet). Dit geldt voor de voorlichting en opleiding van personeel en het onderhoud van gereedschap, machines en installaties (arbeidsmiddelen). Om veilig en gezond te kunnen werken dienen arbeidsmiddelen in goede staat te verkeren en op de juiste wijze te worden gebruikt. Opleiding en voorlichting van personeel is standaard bedrijfspraktijk. Voor specifieke installaties zijn controlevoorschriften opgenomen in het Bal (voor zover dit van toepassing is) en deze vergunning.

Een ander onderdeel van een goede bedrijfspraktijk is het zodanig situeren van activiteiten om overlaster naar de omgeving te beperken. Dit vindt zijn uitwerking in de verschillende toetsingskaders die in deze beoordeling zijn behandeld.

Verder gaat het om het zodanig opslaan van dode dieren, dat emissies worden voorkomen of verminderd. De regels voor het opslaan van dode dieren (kadavers) staan in de Regeling dierlijke producten. In de omgevingsvergunning is geen verdere toets nodig.

Voedingsbeheer (stikstof- en fosforuitscheiding met bijbehorende monitoring)

De uitstoot van mineralen uit mest, waar dit aspect betrekking op heeft, is geïmplementeerd in de Meststoffenwet en behoeft in de omgevingsvergunning geen verdere toets. Met een normale landbouwpraktijk wordt voldaan aan deze BBT. Monitoring vindt op landelijk niveau plaats.

Water (efficiënt gebruik van water / productie afvalwater / emissies via afvalwater)

In de BBT-conclusies worden een aantal waterbesparende maatregelen en afvalwater beperkende technieken beschreven. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het gebruik van hogedrukreinigers welke zuiniger zijn bij het schoonspuiten van stallen, het ijken, controleren en onderhouden van de drinkwaterinstallatie, het bijhouden van het waterverbruik en de vervuilde zones van het erf zo klein mogelijk te houden. Hiervoor gelden de voorschriften zoals deze zijn opgenomen in het Bal (zorgplicht). Een aantal technieken zijn onderdeel van een normale landbouwpraktijk. Verder wordt voor het waterverbruik en de besparende maatregelen verwezen naar de toetsing zoals elders in de beoordeling van de aanvraag is opgenomen. Voor het uitrijden van afvalwater gelden eveneens de voorschriften uit het Bal en voor het lozen van afvalwater met meststoffen geldt het Besluit gebruik meststoffen.

Efficiënt gebruik van energie (energiebesparing)

In de BBT-conclusies worden enkele aspecten als isolatiewaarden in stallen, ventilatiewijzen en verlichting beschreven. Voor het energieverbruik en de besparende maatregelen wordt verder verwezen naar de toetsing zoals elders in de beoordeling van de aanvraag is opgenomen.

Geluid (geluidsbeheerplan en geluidsemissies)

Het is BBT om een geluidsbeheerplan op te zetten en na te leven en om één of een combinatie van de technieken te gebruiken om geluidsemissies te voorkomen of te beperken. Een geluidsbeheersplan is alleen van toepassing wanneer geluidshinder wordt verwacht of is aangetoond. Dit is geïmplementeerd in de vergunningverlening door de toetsing aan het gemeentelijk geluidbeleid (in het omgevingsplan) en/of de Handleiding meten en rekenen industrielawaai (handreiking). Op basis van deze toetsing wordt geluidshinder voorkomen. Wanneer niet aan de vergunningvoorschriften wordt voldaan, die volgen uit de toetsing aan het gemeentelijk geluidbeleid / de handreiking, wordt daarop gehandhaafd. Het maken van een geluidsbeheerplan is daarom niet nodig.

Voor het voldoen aan BBT voor het voorkomen of verminderen van geluidsemissie moeten één of een combinatie van technieken worden toegepast.

Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat de volgende technieken/maatregelen worden toegepast:

- Geluidsvermogensniveau's van de ventilatoren zijn conform de huidige stand der techniek;
- De geluidvermogensniveaus van de eigen landbouwvoertuigen zijn conform de huidige stand der techniek;
- Good housekeeping; met betrekking tot aanleg buitenterrein en rijgedrag op het buitenterrein;
- Bij vervanging van geluid producerende apparaten/voertuigen etc. zal indien mogelijk een geluidsarmer type worden aangeschaft.

Door het volgen van het omgevingsplan en het toepassen van de aangegeven technieken wordt aan deze BBT voldaan. Voor een verdere beschouwing van de geluidsemissies wordt hier volstaan met een verwijzing naar het hoofdstuk 'Geluid'.

Huisvesting (stofemissies (grof en fijnstof) voorkomen / geurbeheersplan inclusief bijbehorende monitoring / geuremissies voorkomen / ammoniakemissie)

In de BBT-conclusies zijn, voor wat betreft de diercategorieën waarvoor voldoende bewezen technieken zijn ontwikkeld, huisvestingssystemen beschreven welke voldoen aan het criterium BBT. De passende maatregelen tegen verontreiniging zijn voor de vergunninghouder hierbij niet alleen op het gebruik van de stallen van toepassing, maar ook op de kosten, bouwwijze, ontwerp, onderhoud en ontmanteling ervan. Hierbij spelen de emissies van ammoniak, geur, stof en geluid een rol, maar ook het energieverbruik en het afvalwater zijn afwegingscriteria.

In onderhavige situatie worden bij alle pluimveestallen (legkippen) emissiearme huisvestingssystemen/met inbegrip van aanvullende techniek(en) toegepast. Uit de beoordeling hierna onder het kopje '*BBT dierenverblijven voor ammoniak (hoofdstuk 8 Ammoniakemissie uit dierenverblijven)*' en '*BBT dierenverblijven voor fijnstof (hoofdstuk 10 Emissie fijnstof uit dierenverblijven)*' blijkt dat de toegepaste emissiearme huisvestingssystemen met inbegrip van een aanvullende techniek voldoen aan het criterium dat het toepassen van de BBT vereist (toetsing op basis van het Bal).

Hieronder zijn de verschillende onderdelen uitgewerkt:

- stofemissies (grof en fijnstof) voorkomen

Met betrekking tot de stofemissie moet in elke stal één of een combinatie van technieken worden gebruikt. Het gaat hier om technieken om het ontstaan van stof te voorkomen, de concentratie van stof in de stal te verminderen en de uitstoot van stof te verminderen (verlagen stofconcentratie in de lucht uit de stal). Niet alle beschikbare fijnstof technieken zijn in de BBT-conclusie genoemd, zoals een nageschakelde droogtunnel of warmtewisselaars. Deze technieken zijn echter gelijkwaardig of beter dan andere in de BBT-conclusie genoemde technieken en kunnen daarom ook worden toegepast.

Er wordt gebruik gemaakt van houtkrullen of grof strooisel als bodemstrooisel, het verstrekte mengvoer bevat oliehoudende grondstoffen als bindmiddel in het mengvoer en alle stallen worden mechanisch geventileerd met behulp van een klimaatcomputer.

De ventilatielucht van stal 4 wordt door de droogtunnel geleid. Stal 5 en 6 maken gebruik van een strooiselschuif en warmtewisselaar.

- geurbeheersplan inclusief bijbehorende monitoring

Met betrekking tot geur is het BBT om bij een (bijna) overbelaste situatie of bij een historie van klachten op geurgevoelige objecten een geurbeheersplan te maken, uit te voeren en te evalueren. Aan de bijbehorende monitoring wordt voldaan door het toepassen van een geurberekening met V-stacks vergunning met gebruikmaking van de emissiefactoren (voor huisvestingssystemen) en reductiepercentages (voor aanvullende technieken) uit de bijlagen V en VI van de Omgevingsregeling.

De beoordeling van de geurbelasting is hierna uitgewerkt in het hoofdstuk '*Geurhinder uit dierenverblijven*'.

De geurbelasting op geurgevoelige objecten is lager dan de norm voor geurbelasting. Ook is geen sprake van een klachtenpatroon met betrekking tot geurhinder dat is veroorzaakt door dit bedrijf. In deze situatie is het opstellen van een geurbeheersplan niet nodig.

- geuremissies voorkomen

Voor het voldoen aan BBT voor het voorkomen van geuremissie moet een combinatie van de technieken worden toegepast.

De mest uit stal 4 en 5 wordt afgedraaid in de droogtunnel en daar gedroogd naar meer dan 80% droge stof en daarna afgevoerd. De mest in stal 6 wordt gedeeltelijk afgedraaid in containers en binnen 14 dagen afgevoerd van het bedrijf. Het resterende deel wordt afgevoerd naar een mestloods en periodiek afgevoerd. Alle stallen worden geventileerd met behulp van een klimaatcomputer. Het emissiepunt van stal 4 ligt zover mogelijk verwijderd van de geurgevoelige objecten en stal 5 en 6 maken gebruik van verspreid liggende nokventilatoren.

Door het toepassen van bovenstaande technieken en maatregelen wordt aan deze BBT voldaan.

- ammoniakemissie

Voor ammoniak wordt voldaan aan BBT wanneer wordt voldaan aan de regels voor het houden van landbouwhuisdieren in dierenverblijven uit het Bal.

Door het toepassen van een emissiearm huisvestingssysteem met inbegrip van aanvullende techniek in alle pluimveestallen is aan deze BBT voldaan.

Voor wat betreft de emissies van ammoniak, geur en fijnstof wordt hier verder volstaan met een verwijzing naar de volgende hoofdstukken waarin dit is beschouwd.

Opslag van vaste mest en drijfmest (emissies naar de lucht / emissies naar water en bodem)

Voor de opslag van mest wordt onderscheid gemaakt in niet verpompbare (vaste mest, dikke mestfractie) en verpompbare of vloeibare mest (drijfmest, dunne mestfractie). Voor de vloeibare mest geldt dat deze in een afgedekte opslag moet worden bewaard (bijv. mestbassin of mestkelder). Voor de vaste mestopslagen geldt dat deze op een aaneengesloten bodemvoorziening moet worden opgeslagen met afdekking dan wel percolaatopvang. Waar van toepassing gelden de voorschriften zoals deze zijn opgenomen in het Bal en het omgevingsplan.

Verwerking van mest op de boerderij (toepassen van mestverwerkingstechnieken)

Het mestbe-/verwerken is geen verplichting vanuit de BBT-conclusies, maar wanneer deze op bedrijfsniveau worden toegepast kunnen hieraan eisen worden gesteld. Afhankelijk van de lokale omstandigheden en regelgeving kan mestvergisting of mestscheiding al dan niet in combinatie met nitrificatie en denitrificatie van drijfmest als BBT worden beschouwd bij varkens. Voor pluimvee zijn dit de nageschakelde mestdroogtechnieken.

Binnen deze locatie wordt de mest van stallen 4 en 5 gedroogd door middel van een droogtunnel.

Het uitrijden van mest (voorkomen stikstof en fosforemissie / ammoniakemissie / onderwerken mest)

De regels voor het uitrijden van mest zijn opgenomen in paragraaf 3.2.20 van het Bal (op of in de bodem brengen van meststoffen). Dit behoeft in de omgevingsvergunning geen verdere toets.

Gehele productieproces (berekenen ammoniakemissie)

Met de verplichte registratie op grond van de meststoffenwet (aan- en afvoer mineralen) en de gegevens uit de (aanvraag) omgevingsvergunning wordt invulling gegeven aan deze BBT-conclusie.

Monitoring (monitoring ammoniak / stof monitoren / monitoren ammoniak en fijnstof emissies bij stallen met luchtzuiveringsinstallaties) / monitoren overige parameters)

De BBT is om zowel ammoniakemissies als (fijn)stofemissies in de lucht te monitoren. Met het systeem van het berekenen van de ammoniak- en fijnstofemissie in de Omgevingsregeling wordt aan deze BBT-conclusie voldaan.

Het is BBT om een luchtzuiveringsinstallatie te bemeten volgens een protocol en daarnaast de werking van het systeem te monitoren. Met het systeem van het berekenen en meten van de emissies in de Omgevingsregeling en de monitoringseisen in systeembeschrijvingen wordt aan deze eis voldaan.

Het is BBT om diverse parameters te registreren. Dit kan ook als onderdeel van het milieubeheersysteem (zie hiervoor).

7.3.2. BREF Op- en overslag bulkgoederen (BREF EFS)

De BREF EFS is van toepassing op de opslag, het transport en de verlading van vloeistoffen, vloeibare gassen en vaste stoffen bij IPPC-installaties onafhankelijk van de sector of industrie. Deze horizontale BREF gaat in op de emissies naar de lucht, bodem, water, waarbij de meeste aandacht uitgaat naar de emissies naar de lucht. De informatie met betrekking tot emissies van de opslag, handeling en transport van vaste stoffen is gericht op stof.

In de categorie specifieke BREF's (primaire BREF's) zijn ook technieken opgenomen voor op- en overslag. Die technieken zijn dan specifiek voor die branche. De specifieke maatregelen uit de primaire BREF's verdienen de voorkeur boven de generieke maatregelen uit de horizontale BREF's. Zo zijn in de BBT-conclusies voor de intensieve pluimvee- of varkenshouderij specifieke maatregelen opgenomen voor de opslag van dierlijke mest.

Voor de opslag van verpakte gevaarlijke stoffen en de opslag van vloeistoffen en gassen in opslagtanks zijn voorwaarden gesteld in de PGS-richtlijnen. Deze zijn van toepassing op basis van de algemeen werkende regels in het Bal. De technische en organisatorische maatregelen uit de BREF EFS zijn verwerkt in deze Nederlandse BBT-documenten.

Voor de aangevraagde activiteiten en daarbij behorende voorzieningen zijn, rekening houdend met de in dit besluit opgenomen voorschriften, in overeenstemming met de in de BREF EFS genoemde BBT. De maatregelen staan in een redelijke verhouding tot de schaal van de installatie.

7.3.3. BREF Energie-efficiëntie

De BREF Energie-efficiency is van toepassing op alle IPPC-installaties, behalve degenen die vallen onder het systeem van Emissiehandel. Deze BREF bevat derhalve richtsnoeren en conclusies inzake technieken voor energie-efficiëntie die voor alle onder de RIE vallende installaties in het algemeen als BAT-compatibel worden beschouwd. Deze BREF:

- bevat geen specifieke informatie over processen en activiteiten in sectoren die onder andere BREF-documenten vallen;
- stelt geen sectorspecifieke BBT vast.

Proces specifieke BAT voor energie-efficiëntie en daarmee samenhangende energieverbruiksniveaus worden in de desbetreffende verticale sectorspecifieke BREF-documenten gegeven. Voor het energieverbruik en de besparende maatregelen wordt verder verwezen naar de toetsing zoals elders in de beoordeling van de aanvraag is opgenomen. Hieruit volgt dat de aangevraagde en vergunde activiteiten met de in dit besluit opgenomen voorschriften in overeenstemming zijn met de BREF Energie-efficiëntie.

8. AMMONIAKEMISSIE UIT DIERENVERBLIJVEN

8.1. BBT dierenverblijven ammoniak

8.1.1. Toetsingskader

Voor zover het de toepassing van de BBT in de dierenverblijven betreft, is de aanvraag getoetst aan het Bal, artikelen 4.806, eerste lid, 4.807 en 4.818 tot en met 4.821.

Voor diercategorieën waarvoor het redelijk is om emissie-eisen te stellen zijn maximale emissiewaarden voor ammoniak opgenomen in het Bal. Het besluit geeft een goed beeld van de 'stand der techniek'. Het principe van het besluit is dat alleen huisvestingssystemen, met inbegrip van een aanvullende techniek, met een emissiefactor die lager is dan of gelijk is aan de maximale emissiewaarde zijn toegestaan. De diercategorie en het tijdstip waarop het dierenverblijf is opgericht bepalen of en welke maximale emissiewaarde van toepassing is. Wanneer een huisvestingssysteem met inbegrip van een aanvullende techniek voldoet aan de in het Bal gestelde eisen kan ervan uitgegaan dat dit huisvestingssysteem in combinatie met de aanvullende techniek een voor de installatie in aanmerking komende BBT is. Wanneer op basis van dit besluit geen maximale emissiewaarde van toepassing is moet elk

huisvestingssysteem, met inbegrip van een aanvullende techniek, worden aangemerkt als de BBT.

8.1.2. Toetsing emissie-eis ammoniak op basis van het Bal

In tabel 3 is per diercategorie per stal de maximale emissiewaarde naast de emissiefactor van het aangevraagde huisvestingssysteem gezet.

Tabel 3 huisvestingssystemen aangevraagde situatie. Emissiefactor op basis van bijlage V (voor huisvestingssystemen) in combinatie met bijlage VI (voor aanvullende technieken) van de Omgevingsregeling en maximale emissiewaarde op basis van artikelen 4.818 (melkkoeien en kalfkoeien), 4.819 (vleeskalveren) en 4.820 (varkens, kippen en kalkoenen) van het Bal.

Stal	Diercategorie / huisvestingssysteem en indien van toepassing aanvullende techniek / nummer systeembeschrijving	Aantal dieren	OW-code	Emissiefactor (kg NH ₃ per dierplaats per jaar)	Maximale emissiewaarde (kg NH ₃ per dierplaats per jaar)	Kolom maximale emissiewaarde
4	Legkippen van 18 weken en ouder, Volièrehuisvesting, ten minste 50% rooster met mestband, droogtunnel met geperforeerde metalen platen (OW 2004.09.V1) en droogtunnel met geperforeerde metalen platen (OW 2007.09.V1), 55% reductie PM10	57.600	HE2.3.1 AP3.2	0,090	0,125	A
5	Legkippen van 18 weken en ouder, Volièrehuisvesting, 45–55% roosters en mestbandbeluchting, beluchting ten minste 0,5 m ³ /uur per dierplaats (OW 2004.10.V1), strooiselschuif (OW 2017.02.V1), warmtewisselaar (OW 2021.01.V1); 32% reductie PM10	32.250	HE3.2.2.2 AP100.2 AP100.4	0,0336	0,125	A
6	Legkippen van 18 weken en ouder, Volièrehuisvesting, 30–35% roosters en mestbandbeluchting 0,7 m ³ /uur per dierplaats (OW 2005.04.V1), Strooiselschuif (OW 2017.02.V1), Warmtewisselaar (OW 2021.01.V1); 37% reductie PM10	25.750	HE2.3.3 AP100.2 AP100.4	0,020	0,068	C
6	Zoogkoeien van 2 jaar en ouder (inclusief ongespeende kalveren)	72	HA4.100	4,1	¹⁾	²⁾
6	Vrouwelijk jongvee jonger dan 2 jaar	15	HA2.100	4,4	¹⁾	²⁾

¹⁾ Niet vastgesteld.

²⁾ Niet van toepassing.

In alle pluimveestallen voor legkippen overschrijdt de emissiefactor van het huisvestingssysteem met inbegrip van een aanvullende techniek de maximale emissiewaarde niet. De uitvoering van deze stallen voldoet aan de eis van het toepassen van de BBT.

Voor de diercategorieën zoogkoeien van 2 jaar en ouder (inclusief ongespeende kalveren) en vrouwelijk jongvee jonger dan 2 jaar gelden geen maximale emissiewaarden. De voorgestelde huisvestingssystemen voldoen daarmee aan de eis van het toepassen van de BBT.

8.1.3. Conclusie BBT dierenverblijven

De dierenverblijven voldoen voor het onderdeel ammoniak aan de eisen van het Bal. Dit onderdeel is geen reden voor het weigeren van de gevraagde vergunning.

8.2. Ammoniakemissie dierenverblijven

8.2.1. Toetsingskader

Voor zover het de ammoniakemissie uit dierenverblijven betreft, is de aanvraag getoetst aan de direct werkende regel uit de Omgevingsverordening van de provincie Overijssel.

8.2.2. Toetsing

De dierenverblijven van onderhavige installatie liggen niet binnen een zone van 250 meter van een zeer kwetsbaar gebied. Voor deze installatie geldt op grond van de direct werkende regel uit de Omgevingsverordening geen beperking met betrekking tot het ammoniakplafond. Aan het gestelde in de direct werkende regel uit de Omgevingsverordening wordt voldaan.

8.2.3. Conclusie ammoniakemissie uit dierenverblijven

De ammoniakemissie vanuit de dierenverblijven vormt geen reden de gevraagde vergunning te weigeren.

9. GEURHINDER UIT DIERENVERBLIJVEN

9.1. Toetsingskader

De aanvraag is getoetst aan het omgevingsplan gemeente Hardenberg. Overeenkomstig artikel 22.1 (voorgangsbepaling) van het omgevingsplan gemeente Hardenberg zijn de regels van de Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Hardenberg van toepassing.

In tabel 4 staan de normen voor de geurbelasting en afstandseisen die van toepassing zijn.

Tabel 4 geurnormen en afstandseisen

Ligging en aard geurgevoelig gebouw	Afstandseis / norm	Waarde
<i>Geen onderdeel veehouderij</i>		
In de bebouwde kom	Norm	4 OUE/m ³
In het buitengebied	Norm	14 OUE/m ³
Buffer rondom de kern Slagharen	Norm	8 OUE/m ³
Lintbebouwing Schuineslootweg in Schuinesloot	Norm	5 OUE/m ³
In de bebouwde kom	afstand gevel	50 meter
In het buitengebied	afstand gevel	25 meter
<i>Onderdeel veehouderij</i>		
In de bebouwde kom	afstand emissiepunt	100 meter
In het buitengebied	afstand emissiepunt	50 meter
In de bebouwde kom	afstand gevel	50 meter
In het buitengebied	afstand gevel	25 meter

9.2. Toetsing geurhinder

De geurhinder, die afkomstig is van de installatie voor het houden van landbouwhuisdieren in dierenverblijven, is getoetst aan de normen voor de geurbelasting en de afstandseisen uit het omgevingsplan (Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Hardenberg).

Wanneer in de gevraagde situatie aan de normen voor de geurbelasting en/of afstandseisen wordt voldaan, dan vormt geurhinder uit dierenverblijven geen weigeringsgrond voor de aanvraag.

Binnen de installatie worden dieren van diercategorieën gehouden waarvoor geen geuremissiefactoren zijn vastgesteld. Ook worden dieren van diercategorieën gehouden waarvoor wel geuremissiefactoren gelden. Voor deze twee delen van de installatie wordt, voor elk deel afzonderlijk, een beoordeling van de geurhinder opgesteld.

9.3. Beoordeling dieren zonder geuremissiefactoren ('vaste afstanden')

In bijlage V van de Omgevingsregeling zijn voor vrouwelijk jongvee jonger dan 2 jaar en zoogkoeien van 2 jaar en ouder geen geuremissiefactoren opgenomen.

Op grond van het omgevingsplan (artikel 22.101) betekent dit dat voor deze diercategorieën een vaste afstand tot geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom (tenminste 100 meter) en buiten de bebouwde kom (tenminste 50 meter) moet worden aangehouden. Ook moet een afstand tussen geurgevoelige objecten en de gevel van het dierenverblijf worden aangehouden (artikel 22.103). Deze afstand bedraagt tenminste 50 meter ten opzichte van geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom en tenminste 25 meter ten opzichte van geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom. Aan deze afstand wordt voldaan omdat de afstand van de stal van de zoogkoeien tot de woning op het adres Hoogeveensweg 13, 125 meter bedraagt.

9.4. Beoordeling dieren met geuremissiefactoren

Bij diercategorieën waarvoor geuremissiefactoren zijn vastgesteld in de Omgevingsregeling, moet met behulp van het verspreidingsmodel 'V-Stacks vergunning' de geurbelasting op het geurgevoelige gebouw worden bepaald. In afwijking hiervan moet tot geurgevoelige objecten die deel uitmaken van een andere veehouderij een vaste afstand worden aangehouden (artikel 22.100, van het omgevingsplan). Tot geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom moet een afstand van tenminste 100 meter worden aangehouden. Buiten de bebouwde kom is deze afstand tenminste 50 meter.

Ook moet op grond van artikel 22.103 een afstand tussen geurgevoelige objecten en de gevel van het dierenverblijf worden aangehouden. Deze afstand bedraagt tenminste 50 meter ten opzichte van geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom en tenminste 25 meter ten opzichte van geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom.

De maximale geurbelasting (norm) op een geurgevoelig object is vastgelegd in artikel 3 van de Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Hardenberg

Een berekening van de geurbelasting met het verspreidingsmodel 'V-Stacks vergunning' is opgenomen in het document 'Aanmeldnotitie m.e.r.-beoordeling i.k.v. omgevingsvergunning milieu' update 23 oktober 2025.

9.5. Conclusie geurhinder dierenverblijven

De afstanden tot en de geurbelasting op geurgevoelige gebouwen vormen geen reden de gevraagde vergunning te weigeren.

10. EMISSIE FIJNSTOF UIT DIERENVERBLIJVEN

10.1. BBT dierenverblijven voor fijnstof

10.1.1. Toetsingskader

Voor zover het de toepassing van de BBT in de dierenverblijven betreft, is de aanvraag getoetst aan het Bal, artikelen 4.806, eerste lid, 4.807, 4.822 en 4.823.

Voor diercategorieën waarvoor het redelijk is om emissie-eisen te stellen voor fijnstof (PM₁₀) zijn maximale emissiewaarden opgenomen in het Bal. Het besluit geeft een goed beeld van de 'stand der techniek'. Het principe van het besluit is dat alleen huisvestingssystemen, met inbegrip van een aanvullende techniek, met een emissiefactor die lager is dan of gelijk is aan de maximale emissiewaarde zijn toegestaan. De diercategorie en het tijdstip waarop het dierenverblijf is opgericht bepalen of en welke maximale emissiewaarde van toepassing is. Wanneer een huisvestingssysteem met inbegrip van een aanvullende techniek voldoet aan de in het Bal gestelde eisen kan ervan worden uitgegaan dat dit huisvestingssysteem, met inbegrip van de aanvullende techniek(en), een voor de installatie in aanmerking komende BBT is. Wanneer op basis van dit besluit geen maximale emissiewaarde van toepassing is moet elk huisvestingssysteem, met inbegrip van een aanvullende techniek, worden aangemerkt als de BBT.

10.1.2. Toetsing emissie-eis fijnstof (PM₁₀) op basis van het Bal

In tabel 5 is per diercategorie per stal de maximale emissiewaarde naast de emissiefactor van het aangevraagde huisvestingssysteem gezet.

Tabel 5 huisvestingssystemen aangevraagde situatie. Emissiefactor op basis van bijlage V (voor huisvestingssystemen) in combinatie met bijlage VI (voor aanvullende technieken) van de Omgevingsregeling en maximale emissiewaarde op basis van artikel 4.822 (kippen, kalkoenen en eenden) van het Bal.

Stal	Diercategorie / huisvestingssysteem en indien van toepassing aanvullende techniek / nummer systeembeschrijving	Aantal dieren	Emissiefactor (gram PM ₁₀ per dierplaats per jaar)	Maximale emissiewaarde (gram PM ₁₀ per dierplaats per jaar)
4	Legkippen van 18 weken en ouder, volièrehuisvesting, ten minste 50% rooster met mestband, droogtunnel met geperforeerde metalen platen (OW 2007.09.V1) en Droogtunnel met geperforeerde metalen platen (OW 2007.09.V1); 55% reductie PM10	57.600	29,25	1)
5	Legkippen van 18 weken en ouder, volièrehuisvesting, 45–55% roosters en mestbandbeluchting, beluchting ten minste 0,5 m3/uur per dierplaats (OW 2004.10.V1), strooiselschuif (OW 2017.02.V1), warmtewisselaar (OW 2021.01.V1); 32% reductie PM10	32.250	44,20	1)
6	Legkippen van 18 weken en ouder, volièrehuisvesting, 30–35% roosters en mestbandbeluchting 0,7 m3/uur per dierplaats (OW 2005.04.V1), Strooiselschuif (OW 2017.02.V1), warmtewisselaar (OW 2021.01.V1); 37% reductie PM10	25.750	40,95	46
6	Zoogkoeien van 2 jaar en ouder (inclusief ongespeende kalveren)	72	86	1)
6	Vrouwelijk jongvee jonger dan 2 jaar	15	38	1)

1) Niet vastgesteld.

In alle stallen overschrijdt de emissiefactor van het huisvestingssysteem de maximale emissiewaarde niet. De uitvoering van deze stallen voldoet aan de eis van het toepassen van de BBT.

Voor de diercategorieën zoogkoeien van 2 jaar en ouder (inclusief ongespeende kalveren) en vrouwelijk jongvee jonger dan 2 jaar gelden geen maximale emissiewaarden. De voorgestelde huisvestingssystemen in stal 6 voor zoogkoeien van 2 jaar en ouder (inclusief ongespeende kalveren) en vrouwelijk jongvee jonger dan 2 jaar voldoen daarmee aan de eis van het toepassen van de BBT.

De stallen 4 en 5 voor 89.850 leghennen zijn dierenverblijven die zijn opgericht voor 1 juli 2015. Voor deze stallen is geen maximale emissiewaarde van toepassing. De uitvoering van deze stal voldoet aan de eis van het toepassen van de BBT.

10.1.3. Conclusie BBT dierenverblijven

De dierenverblijven voldoen voor het onderdeel fijnstof aan de eisen van het Bal. Dit onderdeel is geen reden voor het weigeren van de gevraagde vergunning.

10.2. Luchtkwaliteitseisen

10.2.1. Toetsingskader

In afdeling 2.2 van het Bkl zijn omgevingswaarden gesteld aan de concentraties van een aantal stoffen in de buitenlucht op leefniveau, die wij als toetsingscriteria moeten hanteren. Deze omgevingswaarden hebben betrekking op de stoffen zwaveldioxide, stikstofdioxide, stikstofoxide, fijnstof (PM_{2,5} en PM₁₀), benzeen, lood en koolmonoxide.

In beginsel dient ter beperking van de emissies BBT te zijn toegepast. Worden desondanks overschrijdingen van de omgevingswaarden verwacht en er is sprake van een in betekenende mate bijdrage van de milieubelastende activiteit, dan moet worden gezocht naar aanvullende eisen of alternatieven, waardoor de bijdrage van de veehouderij per saldo niet groter wordt dan voor het te nemen besluit voor de vergunningverlening.

Op grond van de beoordelingsregels van het Bkl kan de vergunning alleen worden verleend, als aannemelijk gemaakt kan worden dat voldaan wordt aan (minimaal) één van de volgende criteria:

- a. er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een omgevingswaarde;
- b. er is - al dan niet per saldo - geen verslechtering van de luchtkwaliteit;
- c. de bijdrage aan de concentratie van een stof is 'niet in betekenende mate';

10.2.2. Toetsing

De meest relevante luchtkwaliteitseisen voor veehouderijen hebben betrekking op fijnstof (PM_{2,5} en PM₁₀). De stoffen stikstofdioxide en stikstofoxide komen voornamelijk vrij bij verbrandingsprocessen. Gezien de activiteiten van de veehouderij kan worden gesteld dat geen of nauwelijks stikstofdioxide en stikstofoxide worden uitgestoten. De andere genoemde stoffen (zwaveldioxide, benzeen, lood en koolmonoxide) zijn niet relevant bij een veehouderij. Aan de omgevingswaarden die voor deze stoffen zijn vastgesteld, is niet getoetst. Gezien de aard van het bedrijf (veehouderij) zullen deze niet worden overschreden.

Voor fijnstof zijn de volgende omgevingswaarden opgenomen:

- 24-uurgemiddelde omgevingswaarde van 50 µg/Nm³ voor PM₁₀, waarbij geldt dat deze maximaal 35 keer per jaar mag worden overschreden;
- kalenderjaargemiddelde omgevingswaarde van 40 µg/Nm³ voor PM₁₀;
- kalenderjaargemiddelde omgevingswaarde van 25 µg/Nm³ voor PM_{2,5}.

Voor het berekenen van de concentratie van PM_{2,5} zijn nog niet in alle gevallen emissiefactoren bekend. Tot die tijd zal voor de beoordeling van PM_{2,5} worden uitgegaan van een publicatie van het Planbureau voor de leefomgeving. Op basis van een onderzoek van het RIVM ("Attainability of PM_{2,5} air quality standards, situation for the Netherlands in a European context, [REDACTED])

■■■■■■■■■■, ■■■■■■■■■■ en ■■■■■■■■■■ Planbureau voor de Leefomgeving, Bilthoven 2009) wordt geconcludeerd dat wanneer aan de omgevingswaarden voor PM₁₀ wordt voldaan, dit ook geldt voor de omgevingswaarde voor PM_{2,5}. De veehouderijen zijn in het algemeen geen belangrijke bron van de uitstoot van fijnstof. Het aandeel PM_{2,5} binnen de uitgestoten hoeveelheid PM₁₀ bij volièrestallen voor pluimvee bedraagt ongeveer 6% (zie rapport: Maatregelen ter vermindering van fijnstofemissie uit de pluimveehouderij; effect van een oliefilm op het strooisel in volièrehuisvesting voor leghennen, ASG, februari 2009, rapport 195). Als de luchtkwaliteit aan de omgevingswaarden voor PM₁₀ voldoet, dan geldt dit ook voor de omgevingswaarde voor PM_{2,5}. Daarbij ligt de achtergrondconcentratie voor PM_{2,5} in Nederland ruimschoots onder de omgevingswaarde.

In artikel 8.17 van het Bkl is opgenomen dat bij het exploiteren van een veehouderij (IPPC-installatie en andere milieubelastende installatie voor het houden van dieren) geen gebruik kan worden gemaakt van niet in betekende mate (NIBM) wanneer:

- a. de emissie van PM₁₀ vanuit de dierenverblijven meer bedraagt dan 800 kg per jaar, en;
- b. de veehouderij in een aangewezen gebied ligt.

Het bedrijf waarvoor vergunning wordt gevraagd ligt niet in een aangewezen gebied en is niet aangewezen als bron.

Met het toepassen van strooiselschuiven, warmtewisselaars en een droogtunnel worden maatregelen getroffen om de emissie van fijnstof (PM₁₀) uit dierenverblijven te reduceren.

Uit toetsing van onderhavige aanvraag blijkt dat ten aanzien van de vergunde emissie fijnstof een verslechtering optreedt.

Bij de aanvraag zijn de resultaten gevoegd van verspreidingsberekeningen conform het Nieuw Nationaal Model voor fijnstof. Deze berekeningen zijn gemaakt met het rekenmodel ISL3a, versie 2024.1.

Naast de dierenverblijven zorgen ook verkeersbewegingen voor emissies van fijnstof. De fijnstof emissie afkomstig van de verkeersbewegingen zijn, in vergelijking met de emissies afkomstig van dieren, echter zeer beperkt. Dit blijkt uit de berekening met de NIBM tool¹. Uit deze berekening is gebleken dat de emissie van fijnstof afkomstig van verkeersbewegingen NIBM is en daarom als niet significant aan te merken is.

De emissie van fijnstof (PM₁₀) van de veehouderij bedraagt meer dan 800 kg per jaar. Verder liggen binnen een straal van 500 meter van de veehouderij andere veehouderijen met een relevante emissie van meer dan 800 kg per jaar (ongeacht achtergrondconcentratie). In de verspreidingsberekening zijn de bronnen van al deze veehouderijen ingevoerd. Bij de uitwerking van deze berekening is het 'stappenplan cumulatief rekenen veehouderij' gevolgd².

De immissieconcentratie is inzichtelijk gemaakt. De bijdrage van de veehouderij is bepaald uit de sommatie van de bedrijfsmatige activiteiten.

10.2.3. Conclusie

Op basis van verspreidingsberekeningen concluderen wij dat wordt voldaan aan de omgevingswaarden voor fijnstof. Luchtkwaliteit vormt geen reden de gevraagde vergunning te weigeren.

11. (VOLKS)GEZONDHEID EN VEEHOUDERIJ

¹ De NIBM-tool is te vinden op de website Informatiepunt Leefomgeving, zie: [NIBM-tool - Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#)

² Dit stappenplan is te vinden op de website van Informatiepunt Leefomgeving, zie [Stappenplan cumulatief rekenen veehouderij - Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#)

Het aspect bestrijding van besmettelijke ziekten is een aspect dat primair zijn regeling vindt in andere wetgeving. Daarnaast blijft in het kader van verlening van een vergunning krachtens de Omgevingswet ruimte voor een aanvullende toets.

Bij een vergunningaanvraag is het van belang om de gezondheid van omwonenden van een veehouderij mee te nemen bij de besluitvorming, ook als daar geen centraal of wettelijk verankerd toetsingskader voor beschikbaar is. Met andere woorden, als door het in werking zijn van de veehouderij risico's voor de volksgezondheid kunnen ontstaan, moeten deze risico's als gevolg voor het milieu bij de beoordeling van de aanvraag worden betrokken.

11.1. Het toetsingskader

Op basis van alle tot nu toe bekende rapporten kunnen geen eenduidige conclusies worden getrokken om duidelijke uitspraken te kunnen doen over de onaanvaardbare gezondheidsrisico's van wonen in de buurt van veehouderijen. Dit wordt als zodanig ook bevestigd door alle tot nu toe gedane uitspraken door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State en rechtbanken, waaruit blijkt dat er geen algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten zijn om de volksgezondheid mee te nemen bij de verlening van de omgevingsvergunning milieu.

Voor het opstellen van één beoordelingskader is onvoldoende wetenschappelijke kennis aanwezig. Uit de onderzoeksrapporten kan geen relatie worden gelegd tussen de afstand tot veehouderijen en de gezondheidsrisico's voor omwonenden.

Op 7 juli 2016 verschenen de volgende onderzoeksrapporten³:

- Veehouderij en gezondheid omwonenden (VGO), RIVM, juli 2016, RIVM Rapport 2016-0058;
- Emissies van endotoxinen uit de Veehouderij: emissiemetingen en verspreidingsmodellering, Wageningen UR Livestock Research, juni 2016, rapport 959;
- Additionele maatregelen ter vermindering van emissies van bioaerosolen uit stallen: verkenning van opties, kosten en effecten op de gezondheidslasten van omwonenden, Wageningen UR Livestock Research, juni 2016, rapport 949.

Op 16 juni 2017 verscheen het onderzoeksrapport Veehouderij en Gezondheid omwonenden (VGO) (aanvullende studies); Analyse van gezondheidseffecten, risicofactoren en uitstoot van bio-aerosolen, RIVM, juni 2016, RIVM Rapport 2017-0062⁴. Vervolgens is op 8 oktober 2018 door het Nivel het onderzoeksrapport Veehouderij en Gezondheid Omwonenden III; Longontsteking in de nabijheid van geiten- en pluimveehouderijen; actualisering van gegevens uit huisartspraktijken 2014 – 2016 gepubliceerd⁵. Op 10 oktober 2019 is door het Nivel het onderzoeksrapport Veehouderij en Gezondheid Omwonenden III; Longontsteking in de nabijheid van geitenhouderijen in Gelderland, Overijssel en Utrecht gepubliceerd⁶. Daarnaast is

³ Deze rapporten zijn op 7 juli 2016 aangeboden aan de Tweede Kamer, zie

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2016/07/07/kamerbrief-aanbieding-rapporten-gezondheidsrisico-s-rond-veehouderijen>.

⁴ Dit rapport is op 16 juni 2017 aangeboden aan de Tweede Kamer, zie

<https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-economische-zaken/documenten/kamerstukken/2017/06/16/kamerbrief-bij-het-rapport-veehouderij-en-gezondheid-omwonenden-aanvullende-studies>.

⁵ Op 22 oktober 2018 is dit rapport aangeboden aan de Tweede Kamer, zie

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/10/22/kamerbrief-met-reactie-op-deelrapport-veehouderij-gezondheid-omwonenden>.

⁶ Op 24 april 2020 is dit rapport aangeboden aan de Tweede Kamer, zie

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/04/24/kamerbrief-over-deelonderzoek-veehouderij-en-gezondheid-omwonenden>

op 24 november 2021 door het Nivel het onderzoeksrapport Longontsteking in de nabijheid van geitenhouderijen in Noord-Brabant en Limburg: actualisering van gegevens uit huisartspraktijken 2017 – 2019 gepubliceerd⁷. Deze laatste drie rapporten zijn deelrapporten van een reeks vervolgonderzoeken in het kader van het onderzoeksprogramma Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (VGO) III.

In het VGO-onderzoek is aangegeven dat gezondheidsrisico's aanwezig kunnen zijn bij met name pluimveehouderijen en in gebieden waar veel veehouderijen liggen (veedichte gebieden waar meer dan 15 veehouderijen binnen 1 km van een burgerwoning zijn gelegen). Het rapport 'Emissies van endotoxinen uit de Veehouderij' concludeert dat de grenswaarde, die door de Gezondheidsraad is vastgesteld voor endotoxine, overschreden wordt binnen 200 meter van een varkenshouderij en binnen 500 meter van een pluimveehouderij. Voor varkenshouderijen geldt dat de maatregelen, die genomen moeten worden om te voldoen aan bestaande normen voor fijnstof en geur, ook de emissie van endotoxine beperken. Voor pluimveehouderijen is de overschrijding van endotoxine zodanig dat aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn. Het rapport 'Additionele maatregelen ter vermindering van emissies van bioaerosolen uit stallen' geeft inzicht in de maatregelen die door de ondernemer in stallen genomen kunnen worden om een extra reductie van de emissie van bioaerosolen te realiseren, bovenop de reductie die al plaatsvindt door het toepassen van technieken om de fijnstof emissie te reduceren. In het rapport is ook een synthese uitgevoerd welke maatregelen op basis van de kosten en de behaalde reductie het meest perspectiefvol zijn.

In het aanvullend VGO-onderzoek worden de conclusies uit het VGO-onderzoek van 2016 bevestigd. Verder laat dit aanvullend VGO-onderzoek tot een afstand van 1,5-2 km rondom een individuele geitenhouderij een verhoogde kans op longontsteking zien. De oorzaak van deze verhoogde kans op longontstekingen rondom geitenhouderijen kan door de onderzoekers niet worden aangegeven. De resultaten van het deelonderzoek naar longontsteking in de nabijheid van geiten- en pluimveehouderijen (VGO III) wijzen, net als de voorgaande onderzoeken, op een associatie tussen het wonen in nabijheid van een geitenhouderij en een verhoogd risico op longontsteking. Ook nu kon de oorzaak van deze verhoogde kans niet door de onderzoekers worden aangegeven. Het eerder gevonden verband tussen een verhoogde kans op het oplopen van een longontsteking en het wonen nabij een pluimveehouderij kon in de nieuwe studie alleen worden bevestigd voor het jaar 2014.

11.2. De gevolgen van de aangevraagde activiteiten

Het toetsingskader naar aanleiding van de op 7 juli 2016 gepresenteerde onderzoeken is in ontwikkeling. Een eenduidige tekst voor de beoordeling is nog niet beschikbaar. De landelijke handreiking 'Veehouderij en Gezondheid' is in voorbereiding. De installatie voor het houden van landbouwhuisdieren in dierenverblijven wordt uitgebreid met een nieuwe stal voor leghennen. Er vindt geen uitbreiding van het aantal te houden dieren plaats.

11.3. Maatregelen en voorzieningen

Binnen de installatie voor het houden van landbouwhuisdieren in een dierenverblijf zijn bepalingen ingevolge de Wet dieren van toepassing. Deze bepalingen waarborgen dat dierziektes binnen de installatie worden voorkomen, dan wel worden bestreden. Het gaat daarbij onder andere om het gebruik van bedrijfskleding, het naleven van een hygiëneprotocol en het schoonmaken en ontsmetten van veetransportwagens.

Bij de aanvraag is in 'Aanmeldnotitie m.e.r.-beoordeling i.k.v. omgevingsvergunning milieu' van 26 juni 2024, update 23 oktober 2025 aangegeven welke maatregelen worden getroffen om de risico's ten gevolge van de verspreiding van zoönosen te voorkomen of beperken.

⁷ Op 24 november 2021 is dit rapport aangeboden aan de Tweede Kamer, zie <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-landbouw-natuur-en-voedselkwaliteit/documenten/kamerstukken/2021/11/24/kamerbrief-stand-van-zaken-diverse-onderwerpen-diergezondheid>

De nieuwe pluimveestal wordt voorzien van een strooiselschuif en een warmtewisselaar. Hierdoor wordt, naast de emissie van ammoniak en fijnstof, ook de emissie van zoönosen of endotoxinen uit deze stal voorkomen of zeer sterk beperkt. Endotoxinen zitten aan de grovere stofdeeltjes. De emissie van deze stofdeeltjes wordt verminderd door beide technieken. Ten opzichte van de vergunde situatie vindt er een toename van de emissies van zoönosen of endotoxinen plaats.

11.4. Beoordeling en conclusie

De installatie voor het houden van landbouwhuisdieren in een dierenverblijf levert niet zodanige risico's op voor de volksgezondheid dat de vergunning om die reden moet worden geweigerd.

Voor zover gezondheidsrisico's kunnen ontstaan door geur-, fijnstof- of geluidemissie wordt erop gewezen dat voor deze emissies wettelijke toetsingskaders beschikbaar zijn. Aan de geldende normstellingen wordt voldaan (zie ook de overwegingen in de hoofdstukken 'Geurhinder uit dierenverblijven', 'Geluid' en 'Emissie fijnstof uit dierenverblijven').

Gezondheidsrisico's door deze aspecten worden uitgesloten geacht.

Voor dierenverblijven voor pluimvee zijn maximale emissiewaarden voor fijnstof (PM₁₀) opgenomen in het Bal. Aan deze emissiewaarden, die van toepassing zijn op dierenverblijven die op of na 1 juli 2015 zijn of worden opgericht, wordt voldaan (zie het hoofdstuk 'Emissie fijnstof uit dierenverblijven').

Voor micro-organismen en het voorkomen van zoönosen zijn geen normen of grenswaarden beschikbaar. Alleen voor endotoxinen geeft de Gezondheidsraad een aanbeveling om de gezondheidkundige advieswaarde voor werknemers te verlagen naar 30 EU (Endotoxine Units) per kubieke meter lucht als advieswaarde voor de algemene bevolking. Deze aanbeveling is niet wettelijk verankerd.

De (goede) werking van de huisvestingssystemen en aanvullende technieken wordt geregeld via artikel 4.5 van de Omgevingsregeling. Artikel 4.817 van het Bal verwijst hiernaar. Dit artikel van het Bal heeft een rechtstreekse werking. Verder zijn op basis van het Bal ook andere algemene regels van toepassing, waaronder de zorgplicht. Wanneer aan het Bal en de Omgevingsregeling en de geldende wetgeving ten aanzien van volksgezondheid en besmettingsgevaar wordt voldaan, zijn er geen redenen om een onderzoekverplichting op te leggen met betrekking tot volksgezondheid.

12. OVERIG AGRARISCH

12.1. Opslag vaste mest

Op de locatie van de veehouderij is een opslag voor vaste mest aanwezig met een inhoud van 350 m³. Op grond van het Bal is sprake van een vergunningplichtige activiteit omdat deze de veehouderij functioneel ondersteunt. Hiervoor gelden de eisen van § 4.83 van het Bal. Doordat deze een rechtstreekse werking hebben worden geen voorschriften in de vergunning opgenomen. Daarnaast wordt voldaan aan de afstandseisen zoals opgenomen in het Omgevingsplan gemeente Hardenberg.

13. AGRARISCH AFVALWATER

13.1. Toetsingskader

Vanuit de milieubelastende activiteit vinden lozingen plaats in de bodem of op het oppervlaktewater, afkomstig van volgende activiteiten waarvoor algemene regels gelden van hoofdstuk 4 van het Bal.

13.2. De gevolgen van de aangevraagde activiteiten

Uit de veehouderij komen de volgende afvalwaterstromen vrij:

- reinigingswater bij het reinigen van de dierenverblijven – de stallen worden doorgaans droog gereinigd;
- vrijkomende vloeistoffen afkomstig van het opslaan van vaste mest, champost of dikke fractie;
- niet verontreinigd regenwater van daken en verhard bedrijfsterrein.
- overig afvalwater van huishoudelijke aard.

13.3. Maatregelen en voorzieningen

De maatregelen en voorzieningen voor de volgende lozingen zijn niet beoordeeld omdat hiervoor in het Bal in de aangegeven artikelen eisen zijn gesteld:

- het lozen van afvalwater dat vrijkomt bij het reinigen van een dierenverblijf en bij het reinigen en ontsmetten van een veewagen (artikel 4.813);
- het lozen van vrijkomende vloeistoffen afkomstig van het opslaan van vaste mest, champost of dikke fractie (artikel 4.839);

De aanvraag is getoetst aan:

- toepassing van de beste beschikbare technieken;
- de voorkeursvolgorde voor afvalwater van artikel 10.29a van de Wet milieubeheer;
- het belang van het beschermen van de doelmatige werking van de riolering en van het zuiveringstechnisch werk waarop vanuit die riolering afvalwater wordt gebracht en belemmering van de verwerking van slib uit de riolering of het zuiveringstechnisch werk.

13.4. Beoordeling en conclusie

Voor een aantal specifieke afvalwaterstromen gelden de eisen van het Bal. Doordat de aangegeven artikelen een rechtstreekse werking hebben worden geen voorschriften in de vergunning opgenomen.

De pluimveehouderij valt onder de BREF Intensieve pluimvee- en varkenshouderij. De in de aanvraag vermelde maatregelen ter voorkoming en beperking van lozing van afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen, zullen leiden tot een acceptabel lozingsniveau, dat past binnen de range die in het BBT-referentiedocument is aangegeven. Wij achten deze situatie vergunbaar.

14. BODEM

14.1. Inleiding

De volgende bodembedreigende activiteiten vinden plaats:

- Opslag motorolie (60 liter);
- Opslag koelvloeistof (60 liter);
- Opslag reinigingsmiddelen (50 liter);
- Opslag bestrijdingsmiddelen (15 liter).

14.2. Bodembeschermende voorziening

Op grond van de vergunningaanvraag komen wij tot de conclusie dat geen sprake is van bijzondere omstandigheden. Hierdoor is het niet noodzakelijk om af te wijken van de voorschriften uit paragraaf 5.4.2 Bal over bodembeschermende voorzieningen.

14.3. Besluit activiteiten leefomgeving

Voor wat betreft het aspect bodembescherming valt het bedrijf onder de regels van het Bal. Het betreft de algemene regels over diverse activiteiten die in hoofdstuk 4 van het Bal zijn opgenomen. In het kader van deze vergunning hoeven de volgende activiteiten niet te worden beoordeeld:

- opslaan van vaste mest, champost of dikke fractie (artikelen 4.837 en 4.838);
- dierenverblijven (artikel 4.811).

De onderstaande bedrijfstakoverstijgende activiteiten met gevolgen voor de bodem worden verricht. Ook deze zijn geregeld in het Bal, zodat ze in het kader van de vergunning niet hoeven te worden beoordeeld:

- het op of in de bodem brengen van meststoffen (paragraaf 3.2.20).

14.4. Beoordeling en conclusie

Met betrekking tot deze bodembedreigende activiteiten blijkt dat de beschreven combinatie van voorzieningen en maatregelen past binnen de BB-CVM.

15. ENERGIE

15.1. ENERGIE relevante inrichtingen

Uit de aanvraag blijkt een geschat energieverbruik in 2023, 335.000 kWh en 0 m³ aardgas. Tevens wordt er circa 134.500 kWh opgewekt middels zonnepanelen.

Bedrijven die onder de algemene regels vallen met een jaarlijks verbruik van minimaal 25.000 m³ aan aardgasequivalenten of een jaarlijks elektriciteitsverbruik van minimaal 50.000 kWh elektriciteit worden als energierelevant bestempeld.

De (algemene) regels waaraan het bedrijf moet voldoen ten aanzien van het energiebesparing zijn vastgelegd in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) paragraaf 3.4.1 (gebouwdeel) en het Bal in paragraaf 5.4.1 (processen en faciliteiten). Derhalve zijn er aan deze vergunning geen voorschriften verbonden met betrekking tot het doelmatig gebruik van energie. Bij het voornoemde verbruik kunnen slechts maatwerkvoorschriften worden opgenomen, inhoudende het uitvoeren van een energiebesparingsonderzoek bij gebleken onvoldoende inspanning ten aanzien van het thema energie.

Toetsing

Met ingang van 1 januari 2024 is dit bedrijf voor het aspect energie komen te vallen onder algemene regels. Hieruit voortvloeiend moest men een melding energiebesparing overleggen waarin men beschrijft welke energiebesparende maatregelen men heeft uitgevoerd. Op 8 januari 2024 is deze melding ingediend. Wij hebben de gegevens van deze melding alsmede de informatie uit de BBT-conclusies en de aanmeldnotitie m.e.r. bij de beoordeling van deze aanvraag betrokken.

Uit de overgelegde gegevens lijkt dat de meeste van toepassing zijnde energiebesparende maatregelen voor stal 4 en 5 reeds zijn getroffen. Met betrekking tot de maatregelen voor perslucht FC3 en FA2 lijken er nog mogelijkheden. Wij geven het advies om hier verder aandacht aan te besteden. Verder is de nieuw te bouwen stal 6 nog niet meegenomen in de melding voor energiebesparende maatregelen. Hiervoor geldt dat alle in aanmerking komende maatregelen als zelfstandig moment maatregelen direct bij de bouw moeten worden getroffen. Het team Toezicht en Handhaving van de Omgevingsdienst IJsselland zal verder toezien op de naleving van alle bepalingen.

Verder moet aanvrager vierjaarlijks, vanaf 1 december 2027 informatie verschaffen over de (dan) getroffen energiebesparende maatregelen via het loket van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvO).

16. GELUID

16.1. Toetsingskader

In het Omgevingsplan gemeente Hardenberg zijn regels opgenomen met betrekking tot het geluid, vanwege agrarische activiteiten. In artikel 22.65 Geluid, zijn de volgende waarden opgenomen:

Lid 1: Met het oog op het voorkomen of het beperken van geluidhinder is, in afwijking van artikel 22.63, eerste lid, het geluid door een activiteit waarvan agrarische activiteiten de kern vormen, maar dat geen glastuinbouwbedrijf is dat is gelegen in een glastuinbouwgebied, op een geluidgevoelig gebouw, niet hoger dan de waarde, bedoeld in tabel 22.3.5.

Tabel 22.3.5 Waarde voor geluid op een geluidgevoelig gebouw door een agrarische activiteit, niet zijnde een glastuinbouwbedrijf dat is gelegen in een glastuinbouwgebied

	06.00 – 19.00 uur	19.00 – 22.00 uur	22.00 – 06.00 uur
Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau, $L_{AR,LT}$ veroorzaakt door de vast opgestelde installaties en toestellen	45 dB(A)	40 dB(A)	35 dB(A)
Maximaal geluidniveau, L_{Amax} als gevolg van activiteiten	70 dB(A)	65 dB(A)	60 dB(A)

Lid 3: Bij het bepalen van het maximaal geluidniveau (L_{Amax}), bedoeld in het eerste en tweede lid, blijft buiten beschouwing het geluid als gevolg van:

- a. laden en lossen en het in- en uitrijden van landbouwtractoren of motorvoertuigen met beperkte snelheid, in de periode tussen 06.00 uur en 19.00 uur;
- b. laden en lossen in de periode tussen 19.00 uur en 06.00 uur, voor zover dat ten hoogste één keer in die periode plaatsvindt; en
- c. het wassen van kasdekken in de periode tussen 19.00 uur en 6.00 uur.

16.1.1. Vergunde situatie omgevingsvergunning

De MBA is vergunningsplichtig en wordt getoetst aan de geluidsvoorschriften zoals die zijn opgenomen in het Omgevingsplan gemeente Hardenberg.

In de geldende omgevingsvergunning van 6 december 2010 zijn geluidsvoorschriften opgenomen, waaraan in het akoestisch onderzoek in eerste instantie getoetst is.

De, in de geldende vergunning opgenomen, periodetijden (dagperiode van 07:00 – 19:00 uur, avondperiode van 19:00 – 23:00 uur en nachtperiode van 23:00 – 07:00 uur) wijken af van de periodetijden zoals die in het omgevingsplan zijn opgenomen (dagperiode van 06:00 – 19:00 uur, avondperiode van 19:00 – 22:00 uur en nachtperiode van 22:00 – 06:00 uur). In het uitgevoerde onderzoek zijn de periodetijden van de geldende vergunning als uitgangspunt gehanteerd.

De omgeving van de MBA en daaraan gerelateerd de te beschermen woonomgeving sluit het best aan bij de typering landelijk gebied uit de 'Handreiking Industrielawaai en vergunningverlening'. De MBA betreft een pluimveehouderij en beschikt over een geldende vergunning en kan daarom worden aangemerkt als een bestaande MBA. Als grenswaarde voor

bestaande MBA's geldt voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau (LAr,LT) in beginsel 50 dB(A) etmaalwaarde (hoofdstuk 4 van de Handreiking industrielaawaai en vergunningverlening).

Bij de aanvraag is een akoestisch rapport gevoegd dat is opgesteld door De Geluidpraktijk. Het rapport met projectnummer 130-1240, datum 9 augustus 2024, maakt onderdeel uit van de aanvraag.

16.2. Bedrijfssituatie

Voor een uitgebreide omschrijving van de representatieve bedrijfssituatie voor de gehele MBA wordt verwezen naar hoofdstuk 4 van het opgestelde rapport van het akoestisch onderzoek (9 augustus 2024).

Het doel van de beoogde bedrijfsverandering is om te voldoen aan het 'Beter Leven keurmerk' van de Dierenbescherming. Er zijn in totaal 115.900 legkippen vergund. Het aantal dieren wijzigt niet. Stal 5 is heringericht voor 32.550 stuks legkippen en een derde, nieuwe stal (stal 6) wordt opgericht voor 25.750 stuks legkippen met vrije uitloop. Het aantal kippen in stal 4 (voorheen stal F) wordt bijgesteld naar 57.600 stuks legkippen (scharrel).

Het rapport beschrijft een tweetal uitzonderlijke bedrijfssituaties (UBS) die in het rapport van het akoestisch onderzoek worden aangeduid als 'incidentele bedrijfssituaties' (IBS):

- Uitzonderlijke bedrijfssituatie(s) (UBS) 1 – afvoer leghennen (3 dagen);
- Uitzonderlijke bedrijfssituatie(s) (UBS) 2 – reinigen stal (3 dagen).

16.3. Beoordelingspunten

De beoordelingspunten zijn gesitueerd ter plaatse van de gevels van de dichtstbijzijnde woningen van derden. Het betreft hier woningen aan de Hoogeveenseweg 10, 12, 13 en 14.

16.4. Geluidsbelasting

Uit de berekeningsresultaten blijkt dat met de beoogde bedrijfssituatie kan worden voldaan aan de regels voor geluid, zoals die zijn opgenomen in artikel 22.65 van het omgevingsplan gemeente Hardenberg.

Als de berekende resultaten (LAr,It) voor de beoogde situatie van de representatieve bedrijfssituatie (RBS) vergeleken worden met de normen ingevolge de geldende vergunning uit 2010, dan blijkt dat bij alle woningen aan de gestelde normen wordt voldaan.

Uit de rekenresultaten blijkt dat in de RBS het maximale geluidsniveau (LAm_{ax}) op de maatgevende woningen aan de gestelde normen wordt voldaan.

Uit de rekenresultaten voor UBS1 blijkt dat het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau (LAr,It) ten hoogste 42 en 39 dB(A) bedraagt in respectievelijk de dag- en nachtperiode. De maximale geluidsniveaus (LAm_{ax}) bedragen op de maatgevende woningen ten hoogste 61 dB(A) in respectievelijk de dag- en nachtperiode.

Uit de rekenresultaten voor UBS2 blijkt dat het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau (LAr,It) ten hoogste 42 dB(A) bedraagt in de dagperiode. De maximale geluidsniveaus (LAm_{ax}) bedragen op de maatgevende woningen ten hoogste 57 dB(A) in de dagperiode.

16.5. Geluidsreducerende maatregelen (BBT)

De definitie van beste beschikbare technieken (BBT) staat onder de begrippen van bijlage A van de Omgevingswet. 'Beste' omvat de meest doeltreffende technieken voor het bereiken van een voldoende hoog niveau van bescherming van het milieu. Dit om onnodige emissies van een bedrijf te voorkomen.

Dit betekent dat binnen de bedrijfslocatie de beste beschikbare techniek worden toegepast als die technisch en economisch haalbaar zijn en in redelijkheid verlangd kunnen worden in relatie tot de bedrijfstak. Onder beste beschikbare technieken kan onder andere worden verstaan een optimalisatie van de lay-out van het bedrijf, de bedrijfsvoering en toe te passen installaties. Wanneer het bevoegd gezag met de geluidvoorschriften aansluit op de situatie met de beste beschikbare technieken wordt de belasting van het milieu zoveel mogelijk voorkomen.

De volgende beste beschikbare technieken voor het betrokken bedrijf zijn van toepassing op onder meer de ventilatoren, het (intern) transport en laden & lossen:

- de geluidsvermogen-niveaus van de ventilatoren zijn conform de huidige stand der techniek;
- de geluidsvermogen-niveaus van de eigen landbouwvoertuigen zijn conform de huidige stand der techniek;
- het buitenterrein, de in- en uitritten, zijn vlak afgewerkt, waardoor onnodige geluidspieken worden voorkomen;
- op het terrein moet rustig worden gereden en mag geen onnodig gas worden gegeven;
- bij vervanging van geluidsproducerende apparaten, voertuigen etcetera zal indien mogelijk een geluidsarmer type worden aangeschaft.

16.6. Overweging akoestische situatie

Wanneer sprake is van een bestaande situatie, waarvoor wijziging van de bedrijfsvoering mede strekt ter wijziging van de eerder verleende vergunning(en) en meldingen - zoals in onderhavige situatie - kan de MBA rechten ontleen aan eerder verleende vergunning(en) en meldingen. Het is dan niet zonder meer mogelijk om strengere geluidvoorschriften op te leggen.

Het bevoegd gezag kan de rechten die een vergunninghouder ontleende aan eerder verleende vergunningen uitsluitend wijzigen voor zover blijkt dat de nadelige gevolgen die de MBA voor het milieu veroorzaakt, gezien de ontwikkeling van de technische mogelijkheden tot bescherming van het milieu verder kunnen, of, gezien de ontwikkeling van de kwaliteit van het milieu, verder moeten worden beperkt.

Uit jurisprudentie blijkt dat voor de vaststelling van de 'bestaande rechten' - en de daarbij behorende geluidruimte - moet worden uitgegaan van de feitelijke bedrijfsvoering op basis van de eerder verleende vergunning(en) en meldingen. Daarbij moet het vanzelfsprekend gaan om activiteiten die redelijkerwijs (expliciet of impliciet) in de aanvraag om vergunning van destijds zijn genoemd en niet om uitbreidingen die in een later stadium - zonder vergunning en of meldingen - hebben plaatsgevonden.

De in het akoestisch onderzoek beschreven geluidsbronnen en geluidsproducerende activiteiten zijn niet wezenlijk anders of intenser dan de situatie zoals die voorheen is geweest.

In de uitzonderlijke bedrijfssituatie (UBS1), waarbij sprake is van de afvoer van leghennen op maximaal 3 dagen per jaar, is vastgesteld dat de waarde voor het maximale geluidsniveau (L_{Amax}) op één beoordelingspunt, ter hoogte van de woning Hoogeveenseweg 12, in de nachtperiode 61 dB(A) bedraagt. De in het omgevingsplan opgenomen richtwaarde bedraagt 60 dB(A).

Overwogen wordt dat het, voor het menselijk oor overigens niet waarneembare, verschil van 1 dB(A) binnen de uitvoeringsmarge ligt waarmee akoestische onderzoeken worden uitgevoerd en dat daarmee aan de in het omgevingsplan opgenomen waarden wordt voldaan.

16.7. Maatwerkvoorschriften

Uit het akoestisch onderzoek is gebleken dat de MBA aan de Hoogeveenseweg 12a in Slagharen met de beoogde bedrijfsvoering binnen de uitvoeringsmarge voor akoestisch onderzoek kan voldoen aan de streefwaarden voor geluid, zoals die zijn opgenomen in het

omgevingsplan gemeente Hardenberg. Op grond hiervan bestaat geen aanleiding om de berekende geluidsniveaus vast te leggen, waarmee overwogen wordt dat de omgeving in voldoende mate wordt beschermd.

17. ANDERE WETGEVING

17.1. European pollutant release and transfer register (E-PRTR)

De binnen de milieubelastende activiteit uitgevoerde activiteiten vallen onder de werkingssfeer van de EG-verordening PRTR. Uit tabel 2 in het hoofdstuk 'Dierenverblijven en emissie' blijkt dat de in de bijlage V van het Bal genoemde drempelwaarden niet worden overschreden.

17.2. Andere regels en wetten

Het verlenen van deze vergunning houdt niet in dat hiermee is voldaan aan de bepalingen die in andere wetten en regels (zoals een besluit op basis van de Wet dieren) zijn gesteld dan wel op grond hiervan worden voorgeschreven.

18. CONCLUSIE

Vanuit het toetsingskader dat betrekking heeft op de milieubelastende activiteiten kan worden geconcludeerd, dat de omgevingsvergunning wordt kan worden verleend.

In deze beschikking zijn de voor deze milieubelastende activiteiten relevante voorschriften opgenomen.